

Derfor et salgslag

Årsrapport 2013

Hva skulle vi gjort uten Sildelaget?

*Hva hadde prisene vært
uten Sildelaget?*

...

*Hva hadde oppgjøret vært
uten Sildelaget?*

...

*Hva hadde ressurskontrollen
vært uten Sildelaget?*

...

*Hva hadde fiskeriforvaltningen
vært uten Sildelaget?*

...

*Hva hadde norske fangstsertifikat
vært uten Sildelaget?*

...

*Hva hadde den pelagiske næringen
vært uten Sildelaget?*

Av og til, når noe fungerer bra, legger man ikke merke til at det er der. Man tar det for gitt. Helt til det er borte. Og av og til tenker man at når noe har eksistert i mange år, er det modent for utskifting. Bare fordi det har eksistert lenge.

Norges Sildesalgslag har eksistert lenge. Fordi det fungerer:

Som en trygghet for fiskeren, i form av garanterte minstepriser og en garanti for at oppjøret er på konto innen 14 dager.

–

Som en veldrevet og kostnadseffektiv markeds plass for alle, med sanntids elektroniske auksjoner og omsetning 365 dager i året.

–

Som en veldokumentert database for alle fangster, slik at en kan utstede fangstsertifikater, sikre eksport av norsk fisk og bekjempe ulovlig fiske.

–

Og som en database for å utarbeide nye fangstkvoter og opprettholde det FN har kalt en en av verdens beste fiskeriforvaltninger.

Norges Sildesalgslag er dermed ikke bare viktig for hver enkelt fisker. Det er viktig for å sikre forvaltningen av fiskeressursene våre. Slik at vi alle; fisker, kjøper, foredler og forbruker, har noe å leve av i fremtiden også.

Innhold

Årsoppgjør

Styrets melding	6
Resultatregnskap	8
Balanse pr 31. desember	9
Noter til regnskapet 2013	11
Kontantstrømoppstilling	19
Revisjonsberetning for 2013	20
Kontrollkomiteens melding 2013	21

Driftsmelding

Salgsutvalget	22
Omsetningen	23
De enkelte fiskeslag	25
Kontroll	31

Marked, profilering og informasjon

Markedet for pelagiske fiskeslag i 2013	32
Informasjon i elektronisk form	33
Omsetningsstatistikk 2013	33

Derfor et salgslag

Dette er årets tema for
årsrapporten.

Styreleder har ordet

Og takk for meg!

Etter 12 år i styret i Norges Sildesalgslag og etter årsmøtet 2014 er det ikke lenger min oppgave å sitte øverst ved styrebordet. Krevende tider og gode tider har vekslet i denne perioden. Det pelagiske året 2013 må kunne sies å ha vært utfordrende. Ikke problematisk, men utfordrende.

Det er opplagt at det er krevende å forholde seg til både skiftende kvoter og skiftende markeder og 2013 vil bli stående som et år der relativt lave kvoter og en fortsatt usikker økonomi i de viktigste markedene, satte sitt preg på resultatet både for Sildelaget og for lagets medlemmer.

Som det framgår andre steder i årsrapporten, er omsetningen betydelig redusert sammenlignet med året før og reduserte kvoter har i liten grad ført til høyere priser. Vi lever i et internasjonalt samfunn der fiskepriser preges av både landenes økonomi og tilførselen av andre produkter. Dette er en felles utfordring hvor det viktigste er å kartlegge og forstå hvordan markedene utvikler seg både på kort og lang sikt. Endringer i markedspriser har større effekt for fiskerne enn for alle andre ledd i verdikjeden. Det er derfor først og fremst i fiskernes interesse å kartlegge hvordan prisene dannes og hvilke forventninger vi kan ha til markedet.

Siden forrige årsmøte har vi registrert at det har skjedd betydelige endringer hos våre kunder. Vi har fått en stor kjøper – Pelagia, som har uttalt et ønske om å utvikle både produkter og markeder. Dette er både spennende og utfordrende for Norges Sildesalgslag. Det blir spennende å se hvordan det nye firmaet utvikler seg og vi ønsker Pelagia alt godt i sine bestrebelser på å løfte vår næring til nye høyder.

Samtidig er det krevende for vår organisasjon å få en kunde som blir såpass stor. Vårt ansvar er å få markedet til å fungere for alle fiskerne og for alle kjøperne.

For oss fiskere er det trygghet i at auksjonene fungerer og gir den riktige prisen for akkurat min fangst. Enda bedre; vi kan stole på at oppgjøret kommer raskt og riktig inn på konto. Det betyr i praksis at vi som fisker kan bruke tiden på helt andre ting enn å bekymre oss for om penger og oppgjør faller på plass.

I et større perspektiv vet jeg at laget sikrer informasjon og detaljerte opplysninger som gjør at forvaltningen av fisk er sikret – for generasjoner framover. Ingenting av dette er selvfølgeligheter. Det har ikke kommet av seg selv. Mine og dine forfedre har jobbet hardt og bevisst gjennom snart 90 år for å legge premissene for at næringen i dag fungerer så godt som den gjør. Vi har all grunn til å takke pionerene, og all grunn til å være stolte av de store resultatene vi har oppnådd. Det er slett ingen selvfølge at det fungerer. Derfor er det viktig at vi ikke tar det for gitt.

Næringens omdømme er viktig. Det er vi som må ta på oss oppgaven med å innføre tiltak som opprettholder omdømmet i hele næringskjeden. Samtidig er det også vår plikt å fortelle alle rundt oss om alt det positive som skjer i næringen. Om hvilken betydning nettopp vår del av næringen har for lokalmiljøene langs hele kysten, hvilke enorme ringvirkninger det vi gjør har – både lokalt og nasjonalt. Det er ingen som gjør det for oss, - så denne jobben må vi gjøre i fellesskap – hver og en av oss.

Tiden som ligger foran blir spennende og utfordrende for hele den pelagiske næringen. Vi står overfor omstillinger og endringer vi trolig bare har sett konturene av. Men jeg er overbevist om at dersom du tar deg tid i noen minutter til å reflektere over hva vi som pelagiske fiskere hadde vært uten Sildelaget – da hadde verden sett skremmende og mørk ut.

Jeg kan legge ned styreklubben i trygg forvissning om at laget fungerer godt, at fiskerne har et sikkert fundament i bunnen for sine fiskerier og at organisasjonen med alle de kompetente ansatte fungerer godt. Det er ingen selvfølge, men det er slik vi må ha det – slik at vi kan fortsette å skape verdier, - også i framtiden.

Takk for innsats og takk for samarbeidet, takk for tillit - og sist med ikke minst; takk for meg.

Heine Møgster

Styrets beretning

Styrets melding og årsregnskap omfatter morselskapet Norges Sildesalgslag og konsernet Norges Sildesalgslag. Konsernet Norges Sildesalgslag består foruten morselskapet, av datterselskapet Sildinvest A/S.

VIRKSOMHETENS ART OG HVOR DEN DRIVES

Virksomhetens i Norges Sildesalgslag SA består i første-håndsomsetning av pelagiske fiskeslag. Virksomheten drives i Bergen.

OMSETNING OG MARKED

I 2013 ble det gjennom laget omsatt i underkant av 1,3 mill. tonn råstoff, til en samlet verdi av 5,8 mrd. kroner. Styret konstaterer at årsresultatet gav et relativt godt resultat, men at det likevel samlet en svakere omsetning grunnet nedgang for enkelte arter. For detaljer vises til avsnittene for regnskap, omsetning og øvrig drift. 89 % av omsetningsverdien ble representert av råstoff til konsum.

Styret konstaterer at også eksporten av pelagiske fiskeslag gikk tilbake sammenlignet med året før. For sild har konkurransen vært sterk fra andre sildenasjoner.

Basert på Sjømatrådets statistikker fremgår det at de pelagiske fiskeslagene sto for en samlet konsumeksport på 6,4 milliarder kroner. Den pelagiske andelen av sjømat-eksporten totalt har vært fallende en stund; ca. 10,5 % i 2013.

I tillegg til konsumdelen, kommer eksport av mel og olje for vel 900 millioner kroner. Samlet pelagisk eksport står dermed for ca. 7,3 milliarder kroner.

Russland ble det største enkeltmarkedet for pelagisk fisk i 2013 målt i verdi, fulgt av Japan og Kina.

FREMTIDIG UTVIKLING

Driften forventes påvirket av reduserte kvoter og markedets priser i 2014. Styret anser likevel ikke dette som noe som påvirker videre drift på dagens nivå.

ØKONOMISKE FORHOLD

Årsregnskapet for 2013 er satt opp under forutsetning om videre drift. Styret bekrefter at denne forutsetningen er til stede.

Det er i 2013 omsatt for 5 826 mill kr gjennom Norges Sildesalgslag, mot 7 014 mill kr i 2012. Dette ga en samlet lagsavgift på 37,8 mill kr mot 45,4 mill kr i 2012. Gjennomsnittlig avgift for omsetning gjennom laget har i 2013 vært 0,65 %, som i 2012. Lagets samlede driftsinntekter falt fra 57,4 mill kr i 2012 til 53,9 mill kr i 2013.

Lagets samlede driftskostnader utgjorde 63,6 mill kr i 2013, mot 64,3 mill kr i 2012.

Forvaltningen av lagets formue og likvide midler gav en netto regnskapsmessig gevinst på 18,1 mill kr i 2013, mot 20,4 mill kr i 2012. Urealisert kursgevinst er i løpet av 2013 steget med 4,1 mill kr. Ved utgangen av 2013 hadde laget en urealisert kursreserve i sin verdipapirportefølje på 6,5 mill kr.

Samlet viser lagets regnskap for 2013 et årsresultat på 8,4 mill kr, mot 11,6 mill kr i 2012. Ved utgangen av 2013 hadde Norges Sildesalgslag en samlet bokført egenkapital på 217,5 mill kr, mot 209,1 mill kr i begynnelsen av året.

Årets resultat er disponert ved at 8,4 mill kr overføres til annen egenkapital.

Konsernet Norges Sildesalgslag hadde i 2013 et driftsresultat på - 5 mill kr mot - 2,9 mill kr i 2012. Konsernets netto finansposter var en inntekt på 9,5 mill kr i 2013, mot 13,4 mill kr i 2012.

Konsernet hadde i 2013 et årsresultat på 5,2 mill kr, mot 7,7 mill kr i 2012.

Ved utgangen av 2013 hadde konsernet en samlet bokført egenkapital på 201 mill kr, mot 195,9 mill kr i begynnelsen av året. Ved utgangen av året hadde konsernet 12,2 mill kr i likvider, 14,6 mill kr mindre enn året før. Endringen skyldes i hovedsak endring i kundefordringer og kassakreditt.

FINANSIELL RISIKO

Sildelagets virksomhet har risiko med hensyn til både kreditt, marked, likviditet og valuta, som blir håndtert etter detaljerte retningslinjer.

Kredittrisiko er den vesentlige finansielle risikofaktor for Norges Sildesalgslag. Dette er risiko for at kunder ikke klarer å oppfylle sine betalingsforpliktelser i forbindelse med løpende kjøp av råstoff. Alt salg skjer på kreditt mot sikkerhet i form av bankgaranti eller kredittforsikring. Sikkerhetsdekningen er ikke 100 % og en ikke ubetydelig egenrisiko er en systematisk følge. Styret har vedtatt kredittpolicy og gode overvåkningsrutiner er etablert.

Norges Sildesalgslags driftsinntekter består av en %-avgift på omsetning gjennom laget. Markedsprisene kan variere vesentlig fra sesong til sesong. Likeledes vil internasjonale kvotebestemmelser for pelagiske fiskeslag påvirke volumet som omsettes. Variasjoner i driftsinntektene følger av dette.

Lagsavgiften fastsettes av årsmøtet med grunnlag i styrets budsjettunderlag.

Det er en prioritert oppgave å alltid kunne tilby løpende oppgjør ved forfall til fartøy som omsetter gjennom Norges Sildesalgslag. Forsinket innbetaling fra kunder er en tilleggsrisiko.

Landinger av råstoff i utlandet skjer i noen grad i utenlandsk valuta mens de aller fleste fartøyer mottar oppgjør i NOK. Valutarisikoen avdekkes løpende med valutaterminer og er dermed dekket så langt praktisk mulig, men ikke 100 %.

ARBEIDSMILJØ, BEMANNING OG ORGANISERING

Arbeidsmiljøet i Sildelaget må kunne betegnes som godt. Det arbeides systematisk med HMS i henhold til Internkontrollforskriften og et arbeidsmiljøutvalg (HMS-utvalget) er etablert. I løpet av 2013 har HMS-utvalget hatt 3 møter. Bedriftshelsetjenesten er fast representert i utvalget.

De fleste ansatte er organisert i en av de to fagforeningene, enten PARAT (YS) eller HK (LO) som har tariffavtaler med Sildelaget. I 2013 organiserte laget seg i Abelia som er en arbeidsgiverorganisasjon under NHO-paraplyen. Bakgrunnen var et ønske om større profesjonalisering i bedriften i forbindelse med personal- og lønnsarbeid.

Sykefraværet var i 2013 på 2,9 % mot 1,8 % året før. Økningen skyldes stort sett noen få tilfeller av langtidssykemeldinger. Sykefraværet kan betegnes som lavt.

Ved årets utgang var det 42,8 årsverk i Norges Sildesalgslag. I tillegg kommer 1 årsverk som er tilknyttet Sildinvest AS. De fleste ansatte er lokalisert i Slottsgt 3.

Norges Sildesalgslag praktiserer likestilling mellom kjønnene. Kvinneandelen blant de ansatte var ved årets utgang 42 %. I styret var kvinneandelen 17 %. Mindre enn 5 % av lagets medlemmer er kvinner (jfr. unntaket i samvirkelovens §69).

Lagets aktivitet påvirker ikke det ytre miljø ut over det en vanlig kontorbedrift ellers måtte gjøre.

DATTERSELSKAPER

Lagets aktiviteter ut over førstehåndsomsetningen er i samsvar med lagets vedtekter organisert i et eget selskap, Sildinvest AS. Virksomheten omfatter fast eiendom og eierandeler i andre selskaper. Sildinvest AS hadde i 2013 et årsresultat på 4,8 mill kr mot 4,1 mill kr i 2012. Laget mottar 8 mill kr i konsernbidrag for 2013 fra Sildinvest AS.

OPPFØLGING AV ÅRSMØTETS VEDTAK FRA MAI 2013.

I forbindelse med Årsmøtets vedtak i mai, skal særlig nevnes:

1. LANGSIKTIGHET I KVOTEBEREGNINGEN – PELAGISKE ARTER

Årsmøtet påpekte at de store kvotesvingningene i pelagisk næring representerer stor uforutsigbarhet. Store endringer fra år til år har uheldig virkning både for næringen og samfunnet generelt, og potensiell verdiskaping går i verste fall tapt. Når forskningskvoter blir erstattet av en forskningsavgift, er det viktig at fiskernes medbestemmelse sikres. Større forutsigbarhet er påkrevd og alternative høstingsmodeller må utredes for å gi høyere og mer stabile uttak.

Årsmøtet påpekte også problemet rundt mangelen på internasjonale forvaltningsavtaler. Årsmøtet oppfordret havforskerne til å arbeide for å utvikle modeller som gir mulighet for flerårige kvoteråd og dermed større stabilitet.

Oppfølging av saken krevde ingen strakstiltak, men styret vurderer hvordan Norges Sildesalgslag kan bidra til å påvirke forskning og myndigheter til større innsats på felt som nevnt. Norges Sildesalgslags bidrag til forskning er i denne sammenheng et virkemiddel.

2. NORGES – VERDENS FREMSTE SJØMATNASJON – HVA BETYR DET FOR PELAGISK NÆRING?

Årsmøtet var tilfredshet med meldingen om at både dagens status og fremtidig potensiale for sjømatnasjonen får

oppmerksomhet. Årsmøtet sa seg også fornøyd med det fremlagte forslaget til ny lov for salgslagene.

I likhet med saken nevnt i pkt. 1) ovenfor, la Årsmøtet vekt på at vi ikke må glemme at det er markedet som skal betjenes og at hvordan forvaltningen utøves har store konsekvenser. Årsmøtet fremhevet behovet for økt innsats innenfor havforskning, markedsarbeid og -analyser. Årsmøtet pekte også på at fokus på internasjonale handelshindre fortsatt må ha prioritet. Kontrollfunksjon til salgslaget ble også omtalt og at endringer i arbeidsfordeling må henge sammen med arbeidets organisering.

Oppfølging av saken krevde heller ikke her noen umiddelbare tiltak, men på bakgrunn av Årsmøtets vedtak følge styret opp lagets kontrollvirksomhet og hvilket omfang den skal ha og hvordan virksomheten skal organiseres/tildeles ressurser.

- Heri også oppfølging av myndighetenes arbeid på dette feltet.

3. SPISER NORDMENN MER SILD NÅ?

Årsmøtet lyttet med interesse til redegjørelsen om arbeidet for å øke sildekonsumet innenlands. Årsmøtet syntes likevel ikke man kan lene seg tilbake, og at innsatsen må opprettholdes. Årsmøtet ba derfor styret følge opp arbeidet som er startet med å fremme sild i kostholdet.

Styret tok i budsjettet for 2014 høyde for å støtte slikt arbeid f.eks. sammen med Sjømatrådet.

4. HJELPEFONDETS STYRE

Under årsmelding og regnskap for Norges Sildesalgslags Hjelpesfond, ble det fremmet forslag om å vurdere muligheten av å forenkle administrasjonen og styret i Hjelpesfondet.

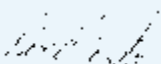
Styret har sett nærmere på dette og vil komme tilbake til saken i løpet av Årsmøtet 2014.

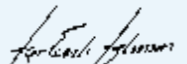
5. FORDELING AV FASTE OG VARIABLE UTSENDINGER I KYSTGRUPPEN.

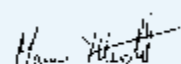
Styret ble i Årsmøtet av Kystgruppen bedt om å se på fordelingen mellom faste og variable utsendinger. Styret nedsatt et vedtektsutvalg som blant annet skal se på dette. Eventuelle forslag til endringer i vedtektene vil bli forelagt Årsmøtet i 2015.

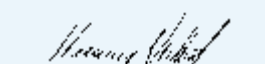
Bergen, 31. mars 2014

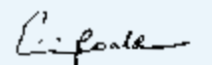
Styret i Norges Sildesalgslag SA

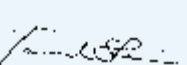

Heine Møgster
Styreleder

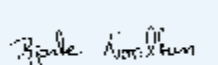

Jan-Erik Johnsen
Nestleder

Marius Ytterstad

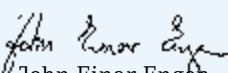

Henning Tangen Veibust

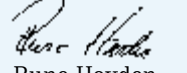

Eirin Beate Roaldsen

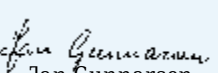

Tormod Storås

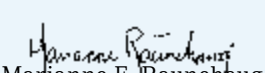

Bjarte Arve Nordtun

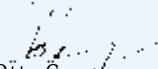

Rolf Larssen

John Einar Engen

Rune Hovden

Jan Gunnarsen

Marianne E. Raunehaug

Otto Gregüssen
Daglig leder

Resultatregnskap

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)			KONSERN		
2012	2013		NOTE	2013	2012
		DRIFTSINNTEKTER			
7 013 765	5 825 561	Omsetning gjennom laget – fakturert	2	5 825 561	7 013 765
-7 013 765	-5 825 561	Omsetning gjennom laget – avregnet		-5 825 561	-7 013 765
45 391	37 776	Driftsinntekter	2	43 312	50 901
12 008	16 103	Andre inntekter	2	15 933	12 198
57 399	53 879	Sum driftsinntekter	2	59 245	63 099
		DRIFTSKOSTNADER			
42 480	42 565	Lønnskostnad	3	43 548	42 722
2 603	2 590	Ordinære avskrivninger driftsmidler	6	3 480	3 558
19 243	18 448	Andre driftskostnader	3,4,5	17 170	19 721
-	-	Tap på fordringer		-	-
64 326	63 603	Sum driftskostnader		64 198	66 001
-6 927	-9 723	Driftsresultat		-4 953	-2 902
		FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
1 320	741	Aksjeutbytte		1 162	1 920
8 000	9 284	Inntekt på investering i datterselskap	7	-	-
8 416	8 397	Renteinntekter		8 604	8 707
7 436	3 698	Gevinst/tap verdipapirer	11	3 698	7 514
2 345	344	Agio/(disagio)		344	2 345
-6 426	-2 769	Rentekostnader		-2 770	-6 428
-676	-1 473	Verdiendring finansielle investeringer	11	-1 473	-676
-	-78	Verdiendring finansielle anleggsmidler		-78	-
-	-	Andre finanskostnader		-35	-
20 415	18 144	Netto finansposter		9 452	13 382
13 488	8 421	Ordinært resultat før skattekostnad		4 499	10 480
-1 852	-13	Skattekostnad ordinært resultat	13	687	-2 781
11 636	8 408	Årsresultat		5 186	7 699
		OVERFØRINGER			
-11 636	-8 408	Overføring fra / (til) annen egenkapital			
-11 636	-8 408	Sum overføringer			

Balanse pr. 31. desember 2013

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)			KONSERN		
2012	2013		NOTE	2013	2012
		EIENDELER			
		ANLEGGSMIDLER			
		IMMATERIELLE EIENDELER			
-	-	Utsatt skatt fordel	13	1 249	202
-	-	Sum immaterielle eiendeler		1 249	202
		VARIGE DRIFTSMIDLER			
-	-	Tomter og bygninger	6	34 504	31 403
5 127	4 093	Driftsløsøre, inventar etc.	6	4 299	5 354
5 127	4 093	Sum varige driftsmidler		38 803	36 757
		FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
51 385	51 385	Investerings i datterselskap	7	-	-
100	100	Investerings i tilknyttede selskap	8	100	100
28 065	23 907	Investerings i aksjer, andeler etc	8,11,14	23 978	28 193
2 692	2 215	Andre fordringer	3, 9	2 215	2 692
21 506	24 025	Pensjonsmidler	12	24 025	21 506
103 748	101 632	Sum finansielle anleggsmidler		50 318	52 491
108 875	105 725	Sum anleggsmidler		90 370	89 450
		OMLØPSMIDLER			
		FORDRINGER			
499 255	292 502	Kundefordringer	10,14	292 502	499 149
271	333	Fordringer på konsernselskap (kunder)	15	-	-
3 952	600	Andre fordringer		748	4 136
8 651	10 158	Kortsiktig fordring konsernselskap	15	-	-
512 129	303 593	Sum fordringer		293 250	503 285
		INVESTERINGER			
28 573	9 285	Markedbaserte aksjer og obligasjoner	11, 14	9 285	28 573
28 573	9 285	Sum investeringer		9 285	28 573
11 137	2 891	Bankinnskudd, kontanter o.l.		12 153	26 791
551 839	315 769	Sum omløpsmidler		314 688	558 648
660 714	421 494	Sum eiendeler		405 058	648 098

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)			KONSERN		
2012	2013		NOTE	2013	2012
		GJELD OG EGENKAPITAL			
		EGENKAPITAL			
		OPPTJENT EGENKAPITAL			
20 990	20 990	Reservefond		20 990	20 990
4 517	4 517	Felleseid andelskapital		4 517	4 517
183 628	192 036	Annen egenkapital		175 537	170 351
209 135	217 543	Sum opptjent egenkapital		201 044	195 858
		GJELD			
		AVSETNING FOR FORPLIKTELSER			
9 088	7 190	Pensjonsforpliktelser	12	7 565	9 391
47 000	47 051	Tapsfond for dekning av egenrisiko	17	47 051	47 000
1 033	687	Utsatt skatt	13	-	-
57 121	54 928	Sum avsetning for forpliktelser		54 616	56 391
		KORTSIKTIG GJELD			
251 070	24 436	Gjeld til kredittinstitusjoner	14	24 436	251 070
24 564	16 902	Leverandørgjeld	15	17 199	24 921
49 343	34 171	Skyldige offentlige avgifter		34 171	49 343
994	667	Betalbar skatt	13	667	2 027
68 487	72 847	Annen kortsiktig gjeld	15, 17	72 925	68 488
394 458	149 023	Sum kortsiktig gjeld		149 398	395 849
451 579	203 951	Sum gjeld		204 014	452 240
660 714	421 494	Sum gjeld og egenkapital		405 058	648 098

Bergen, 31. mars 2014

Styret i Norges Sildesalgslag SA

Heine Møgster
StyrelederJan-Erik Johnsen
Nestleder

Marius Ytterstad

Henning Tangen Veibust

Eirin Beate Roaldsen

Tormod Storås

Bjarte Arve Nordtun

Rolf Larssen

John Einar Engeh

Rune Hovden

Jan Gunnarsen

Marianne Ellertsen Raunehaug

Otto Gregussen
Daglig leder

Noter til regnskapet 2013

NOTE 1 REGNSKAPSPRINSIPPER

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven av 1998 og god regnskapsskikk i Norge. Regnskapsprinsippene beskrives nedenfor

KONSOLIDERINGSPRINSIPP

Konsernregnskapet omfatter Norges Sildesalgslag med datterselskaper hvor laget eier direkte eller indirekte mer enn 50 prosent. Det er anvendt ensartede regnskapsprinsipper i konsernselskapenes regnskaper. Alle vesentlige transaksjoner og mellomværende mellom selskaper i konsernet er eliminert.

HOVEDREGEL FOR VURDERING OG KLASIFISERING AV EIENDELER OG GJELD

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen et år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet. Kortsiktig gjeld oppskrives ikke til virkelig verdi som følge av renteendring.

Enkelte poster er vurdert etter andre prinsipper og redegjøres for nedenfor.

AKSJER I DATTERSELSKAP

Investering i datterselskap vurderes etter kostmetoden.

AKSJER OG ANDELER I TILKNYTTET SELSKAP OG ANDRE SELSKAP

Investeringer i tilknyttete selskap og andre selskap vurderes etter kostmetoden i lagets regnskap.

VALUTA

Bankinnskudd i utenlandsk valuta er bokført til dagskurs 31.12.

FORSKNING OG UTVIKLING

Utgifter til forskning og utvikling kostnadsføres løpende.

INNTEKTER

Inntekt regnskapsføres når den er opptjent, altså når krav på vederlag oppstår. Dette skjer når tjenesteytes, i takt med at arbeidet utføres. Inntektene regnskapsføres med verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet.

KOSTNADER

Kostnader regnskapsføres som hovedregel i samme periode som tilhørende inntekt. I de tilfeller det ikke er en klar sammenheng mellom utgifter og inntekter fastsettes fordelingen etter skjønnsmessige kriterier. Øvrige unntak fra sammenstillingsprinsippet er angitt der der er aktuelt.

INVESTERINGER I AKSJER, ANDELER ETC (ANLEGGSMIDLER)

Anleggsaksjer og investeringer i ansvarlige selskaper og kommandittselskaper, etc hvor selskapet ikke har betydelig innflytelse, balanseføres til anskaffelseskost. Investeringene blir nedskrevet til virkelig verdi dersom verdifallet ikke forventes å være forbigående. Mottatt utbytte og andre overskuddsutdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

AKSJER, OBLIGASJONER, VALUTATERMINER OG KORTSIKTIGE PLASSERINGER (OMLØPSMIDLER)

Aksjer, obligasjoner etc som er definert i handelsportefølje er bokført til virkelig verdi pr 31.12.2013.

Aksjer, obligasjoner etc som ikke er definert i handelsportefølen er bokført til laveste verdi av markedsverdi pr 31.12. og kostpris pr enkeltposisjon.

Valutaterminer er vurdert til kurs 31.12.

FORDRINGER

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringer.

BANKINNSKUDD, KONTANTER O.L.

Regnskapsposten inkluderer kontanter, bankinnskudd og andre betalingsmidler med forfallsdato som er kortere enn tre måneder fra anskaffelse.

PENSJONER

Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Estimatavvik og effekt av endrede forutsetninger amortiseres over forventet gjenværende opptjeningsperiode i den grad de overstiger 10 % av den største av pensjonsforpliktelsen og pensjonsmidlene (korridor). Planendringer fordeles over gjenværende opptjeningsperiode. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene.

SKATTER

Skattekostnaden sammenstilles med regnskapsmessige resultat før skatt. Skatt knyttet til egenkapitaltransaksjoner føres mot egenkapitalen. Skattekostnaden består av betalbar skatt (skatt på årets direkte skattepliktige inntekt) og endring i netto utsatt skatt samt formueskatt. Skattekostnaden fordeles på ordinært resultat og resultat

av ekstraordinære poster i henhold til skattegrunnlaget. Utsatt skatt og utsatt skattefordel er presentert netto i balansen.

LEIEAVTALER

Driftsmidler som leies på betingelser som i det vesentlige overfører økonomisk risiko og kontroll til selskapet (finan-

siell leasing), balanseføres under varige driftsmidler, og tilhørende leieforpliktelse medtas som forpliktelse under langsiktig gjeld til nåverdi av betalingene. Driftsmidlet avskrives planmessig, og forpliktelsen reduseres med betalt leie etter fradrag for beregnet rentekostnad. For operasjonelle leieavtaler kostnadsføres leien løpende.

NOTE 2 DRIFTSINNEKTER

Norges Sildesalgslag forestår førstehåndsomsetning av pelagisk fisk. Lagsavgiften er en fast prosent av omsetningen.

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)

2012	2013	
7 013 765	5 825 561	Regnskapsmessig omsatt
-6 968 374	-5 787 785	Avregnet fisker
45 391	37 776	Lagsavgift

ANDRE INNEKTER

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)

2012	2013		2013	KONSERN 2012
9 796	13 127	Inndekning av kontrollkostnader ¹⁾	13 127	9 796
2 212	2 976	Diverse inntekter	2 806	2 402
12 008	16 103	Sum	15 933	12 198

¹⁾ Kontrollkostnader er ført som ordinære driftskostnader og dekket inn gjennom inntrukne midler, som tilsvarende inngår i posten andre driftsinntekter.

KONSERN

Konsernets driftsinntekter for 2013 kan spesifiseres på geografisk område som følger:

	2013	KONSERN 2012
Lagsavgift Norges Sildesalgslag		
- Norge	31 732	37 675
- Andre land	6 044	7 716
Andre inntekter Norge	21 469	17 708
Sum	59 245	63 099

NOTE 3 LØNSKOSTNADER

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)

2012	2013		2013	KONSERN 2012
26 228	27 014	Lønn	27 667	26 478
2 653	2 817	Honorar til styret og utvalg	2 912	2 748
6 556	5 646	Pensjon	5 805	6 440
5 176	5 747	Folketrygdavgift	5 760	5 189
1 867	1 341	Andre ytelser	1 404	1 867
42 480	42 565	Sum	43 548	42 722
41	41	Gjennomsnittlig antall årsverk	41	41

YTELSER TIL LEDENDE PERSONER I SELSKAPET (1000 KR)

	ADM. DIR.	STYRET
Lønn	1 347	
Annen godtgjørelse	15	1 719

Adm. direktør er medlem i selskapets innskuddspensjonsordning. Han har i tillegg til standard ordning egen avtale om innskuddsbasert alderspensjon for lønn over 12G, uførepensjon for lønn over 12G, samt en skattefri engangserstatning ved død for lønn over 12 G. Kostnad 2013: TNOK 93

LÅN OG SIKKERHETSSTILLELSE TIL LEDENDE PERSONER, AKSJEEIERE, ANSATTE, M.V. (1000 KR)	LÅN	SIKKERHETS- STILLELSE
Lån og sikkerhetsstillelse til fordel for :		
Ansatte i morselskap	2 215	-
Ansatte i konsernet	2 215	-
REVISOR (TALL I 1000 KR)	MOR	KONSERN
Lovpålagt revisjon	535	595
Annen bistand	93	140
Skatterådgivning	20	28
Attestasjonstjenester	33	33
Sum	681	796

NOTE 4 TRANSAKSJONER MED FAGLAG

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)

2012	2013	
558	518	Norges Fiskerlags velferdsstasjoner
137	125	Kjøp av tjenester fra Norges Fiskarlag
98	168	Støtte til faglag
27	5	Annonsering hos faglag
820	816	Sum

NOTE 5 ANDRE DRIFTSKOSTNADER

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)

2012	2013	
131	-	Fiskernes ulykkeskasse
4 801	4 528	Diett-, reise- og møtekostnader
8 200	8 736	Diverse drifts- og adm.kostnader
2 296	2 359	Fremmedytelser
2 467	1 182	Markedsføring og informasjon
1 349	1 643	Diverse støttetiltak
19 243	18 448	Sum

NOTE 6 VARIGE DRIFTSMIDLER

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)

	DIRFTSLØSØRE, INVENTAR ETC.
Opprinnelig anskaffelseskost pr 1.1.	27 688
Tilgang i året	1 556
Avgang ved salg/utrangering (anskaffelseskost)	-
Anskaffelseskost 31.12	29 244
Akkumulerte avskrivninger pr 1.1.	22 561
Avgang akkumulerte avskrivninger	-
Årets ordinære avskrivning	2 590
Akkumulerte avskrivninger pr 31.12.	25 151
Bokført verdi pr 31.12	4 093
Økonomisk levetid	4 - 7 år
Avskrivningsplan	Lineær

KONSERN (1000 KR)	BYGNINGER OG TOMTER	DRIFTSLØSØRE, INVENTAR ETC	KUNST	SUM
Opprinnelig anskaffelseskost pr 1.1. *)	48 137	27 840	206	76 183
Tilgang i året	3 971	1 556		5 527
Avgang i året til anskaffelseskost	-	-	-	-
Anskaffelseskost 31.12	52 108	29 396	206	81 710
Akk. av- og nedskrivninger pr 1.1. *)	16 735	22 692	-	39 427
Avgang akkumulerte avskrivninger	-	-	-	-
Årets avskrivninger	869	2 611	-	3 480
Akk. av- og nedskrivninger pr 31.12.	17 604	25 303	-	42 907
Bokført verdi pr 31.12	34 504	4 093	206	38 803
Økonomisk levetid	0 - 33 år	4 - 7 år		
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Ingen avskr.	

*) Opprinnelig anskaffelseskost og akkumulerte avskrivninger er justert i forbindelse med korrigeringer av tidligere års eliminerings, jf note 13 og 16.

NOTE 7 DATTERSELSKAPER

FIRMA	FORRETN.- KONTOR	STEMME OG EIERANDEL	ANSK.- TIDSPUNKT	BOKFØRT VERDI	RESULTAT 2013	EGENKAP. 31.12.13
Sildinvest AS	Bergen	100 %	01.01.89	51 385	4 758	40 681

Aksjene er bokført til kostpris med tillegg for avgitte konsernbidrag.

NOTE 8 AKSJER OG ANDELER I TILKNYTTET SELSKAP/ANDRE FORETAK

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)

SELSKAPETS NAVN	EIERANDEL	ANSK.KOST. 1000 KR	BOKFØRT 1000 KR
Anleggsmidler:			
Catch Certificate SA	40 %	100	100

KONSERN (1000 KR)

SELSKAPETS NAVN	EIERANDEL	ANSK.KOST. 1000 KR	BOKFØRT 1000 KR
Anleggsmidler:			
Investering i tilknyttet selskap:			
Catch Certificate SA	40 %	100	100
Investering i aksjer og andeler:			
Skude Fryseri A/S	20 %	10	1 000
Seagarden ASA		340	-
Andre aksjeandeler		87	62
Sum		437	1 062

NOTE 9 FORDRINGER MED FORFALL SENERE ENN ETT ÅR

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)

KONSERN

2012	2013		2013	2012
2 692	2 215	Andre fordringer ¹⁾	2 215	2 692
2 692	2 215	Sum	2 215	2 692

¹⁾ Lån ansatte inkluderer avdrag som forfaller i 2014, 0,5 mill kr

NOTE 10 KUNDEFORDRINGER

Fordringene er vurdert til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap med MNOK 2

NOTE 11 FINANSPOSTER

VERDIPAPIRPORTEFØLJEN 31.12:

31.12.2013

31.12.2012

(1000 KR)	KOSTPRIS	BOKFØRT VERDI	KOSTPRIS	BOKFØRT VERDI
Norske rentebærende papirer	14 519	11 514	27 423	22 633
Utenlandske rentebærende papirer	2 000	1 840	2 000	2 353
Norske aksjerelaterte papirer	12 289	8 102	24 353	18 244
Utenlandske aksjerelaterte papirer	12 268	11 736	14 710	13 408
Sum	41 076	33 192	68 486	56 638
Herav klassifisert som anleggsmiddel	25 341	23 907	29 690	28 065

Urealisert kursreserve (differanse mellom markedsverdi og bokført verdi) som pr 1.1. utgjorde 2,4 mill kr, er pr 31.12. økt til 6,5 mill kr.

NOTE 12 PENSJONSKOSTNADER, -MIDLER OG -FORPLIKTELSER

Laget og konsernet har foretakspensjonsordning i livforsikringsselskap for sine ansatte. Pensjonsordningen tilfredsstiller reglene i Lov om Obligatorisk Tjenestepensjon. Ordningen gir rett til fremtidige definerte ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Full alderspensjon utgjør tilnærmet 70 % av pensjonsgrunnlaget (begrenset til 12G), og ordningen er tilknyttet uføre-, ektefelle- og barnpensjon. Pensjonsalderen er 67 år. Denne ordningen er sikret.

Foretakspensjonsordningen ble lukket pr 1.5.2009. Ansatte fra dette tidspunkt inngår i selskapets innskuddspensjonsordning.

Laget har også førtid- og toppensjonsavtale (lønn over 12G) med tidligere adm.dir. Denne ordningen er ikke sikret, men finansieres over selskapets drift.

Laget er tilsluttet ordningen om Avtalefestet Før-tidspensjon (AFP) fra 62 år til 67 år. I tillegg ytes det gavepensjon til AFP pensjonistene. Denne ordningen er også usikret og finansieres over driften. Ved avvikling av Silfas AS overtok Sildinvest AS forpliktelse knyttet til 2 tidligere Silfas ansatte som finansieres over driften.

Lagets pensjonsordninger omfatter 81 personer, hvorav 46 mottok pensjon i 2013.

Under vises fordeling av pensjonsmidler/forpliktelser på kollektive og usikrede ordninger:

NETTO PENSJONSKOSTNADER:

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)			KONSERN	
2012	2013		2013	2012
3 388	2 536	Nåverdi av årets pensjonsopptjening	2 536	3 388
4 396	4 230	Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	4 230	4 396
-4 075	-3 214	Avkastning på pensjonsmidler	-3 214	-4 075
523	501	Periodisert arbeidsgiveravgift	501	523
651	1 088	Administrasjonskostnader	1 088	651
485	-834	Resultatført planendring / (avkortning)	(834)	485
3 320	1 740	Resultatført estimatavvik	1 882	3 320
8 688	6 047	Netto pensjonskostnad (inkl. arbeidsgiveravgift)	6 189	8 688

BEREGNET PENSJONSFORPLIKTELSE SIKREDE ORDNINGER:

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)			KONSERN	
2012	2013		2013	2012
96 399	117 187	Beregnete pensjonsforpliktelser (PBO)	117 187	96 399
-87 077	-92 585	Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-92 585	-87 077
1 314	3 469	Arbeidsgiveravgift	3 469	1 314
-	-	Ikke resultatført planendring / (avkortning)	-	-
-32 143	52 096	Ikke resultatført estimatavvik	-52 096	-32 143
-21 507	24 025	Netto pensjonsforpliktelse (Netto pensjonsmidler)	-24 025	-21 507

BEREGNET PENSJONSFORPLIKTELSE USIKREDE ORDNINGER:

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)			KONSERN	
2012	2013		2013	2012
8 257	6 405	Beregnete pensjonsforpliktelser (PBO)	6 780	8 561
-	-	Pensjonsmidler (til markedsverdi)	-	-
1 146	896	Arbeidsgiveravgift	896	1 146
-	-	Ikke resultatført planendring / (avkortning)	-	-
-315	-111	Ikke resultatført estimatavvik	-111	-315
9 088	7 190	Netto pensjonsforpliktelse (Netto pensjonsmidler)	7 565	9 392

BEREGNET PENSJONSFORPLIKTELSE USIKREDE ORDNINGER:

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)			KONSERN	
2012	2013		2013	2012
4,80 %	3,60 %	Forventet avkastning på fondsmidler	3,60 %	4,80 %
3,90 %	4,20 %	Diskonteringsrente	4,20 %	3,90 %
3,75 %	3,00 %	Årlig lønnsvekst	3,00 %	3,75 %
2,00 %	1,75 %	Årlig regulering av pensjoner under utbetaling	1,75 %	2,00 %
0-8 %	0-8 %	Frivillig avgang medlemmer	0-8 %	0-8 %
30 %	30 %	Uttakstilbøyelighet AFP/ Før-tidspensjonsavtale	30 %	30 %

Som aktuariemessige forutsetninger for demografiske faktorer og avgang er lagt til grunn vanlig benyttede forutsetninger.

NOTE 13 SKATTEKOSTNAD

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)

KONSERN

2012	2013		2013	2012
		ÅRETS SKATTEKOSTNAD FREMKOMMER SLIK:		
343	-	Betalbar skatt på ordinært resultat	-	1 376
651	667	Betalbar skatt på formue	667	651
42	-308	For lite/mye kostnadsført skatt tidligere år	-308	42
816	-346	Endring utsatt skatt	-1 046	712
1 852	13	Sum skattekostnad	-687	2 781

**AVSTEMMING SKATTEKOSTNAD OG SKATT
BEREGNET MED NOMINELL SKATTESATS:**

1 852	13	Årets totale skattekostnad	-687	2 781
3 777	2 358	Skatt beregnet med (28 %) av resultat før skatt	1 260	5 175
-1 925	-2 345	Avvik	-1 947	-2 394

AVVIKET FORKLARES MED:

-3 824	-1 842	Skatt på permanente forskjeller	-630	-4 008
41	-885	For lite/mye kostnadsført inntektsskatt tidligere år	-885	41
-	34	For lite/mye kostnadsført formuesskatt tidligere år	34	-
651	667	Betalbar skatt på formue	667	651
-	-	Effekt av endring i ikke balanseført utsatt skattefordel	-	-286
-	-	Effekt av innregning ikke bokført utsatt skattefordel driftsmidl.	-886	-
1 207	-294	Endring i utsatt skatt på verdipapirer utenfor fritaksmetoden	-294	1 208
-	-25	Effekt av endret skattesats utsatt skatt	46	-
-1 925	-2 345	Sum forklaring	-1 947	-2 394

**BETALBAR SKATT I ÅRETS SKATTEKOSTNAD
FREMKOMMER SLIK:**

13 488	8 421	Ordinært resultat før skattekostnad	4 500	18 481
-13 658	-6 579	Permanente forskjeller	-2 252	-14 313
1 396	-4 392	Endring midlertidige forskjeller	-4 798	748
1 226	-2 550	Grunnlag betalbar skatt	-2 550	4 916
342	-	Skatt, 28 %	-	1 376
342	-	Sum betalbar skatt	-	1 376

BETALBAR SKATT I BALANSEN FREMKOMMER SLIK:

342	-	Betalbar skatt på årets resultat	-	1 376
651	667	Betalbar skatt formue	667	651
-	-	Betalbar skatt på avgitt konsernbidrag	-	-
993	667	Sum betalbar skatt	667	2 027

Utsatt skatt beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskaps- og skattemessige verdier

Utsatt skatt er beregnet med 27 % pr 31.12.13 og 28 % pr 31.12.12.

FORSKJELLER SOM UTLIGNES:

-2 404	-2 665	Anleggsmidler ⁾	-11 516	-12 246
-2 000	-1 731	Omløpsmidler	-1 731	-2 000
111	79	Gevinst og tapskonto	2 135	2 681
12 418	16 835	Netto pensjonsforpliktelser	16 460	12 114
8 125	12 518	Sum	5 348	549
-4 437	-5 487	Verdipapirer utenfor fritaksmetoden	-5 487	-4 437
-	-4 486	Underskudd til fremføring	-4 486	-
3 688	2 545	Grunnlag for beregning av utsatt skatt/-skattefordel	-4 625	-3 888
1 033	687	Utsatt skatt/skattefordel	-1 249	-1 050
		Ikke balanseført utsatt skattefordel	-	886

⁾ Midlertidige forskjeller vedrørende anleggsmidler pr 31.12.2012 er korrigert med MNOK 6,7 i forbindelse med korrigering av feil i tidligere års konserntall. Viser for øvrig til note 6 og note 16

NOTE 14 PANTSTILLELSER

Laget har stilt verdipapirer og kundefordringer som pant for en trekkrettighet på MNOK 500. Bokført verdi av pantsatte eiendeler utgjør:

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)			KONSERN	
2012	2013		2013	2012
499 255	292 502	Kundefordringer	292 502	499 255
56 638	33 192	Verdipapirer	33 192	56 638
555 893	325 694	Totalt	325 694	555 893

NOTE 15 TRANSAKSJONER/MELLOMREGNINGER MED NÆRSTÅENDE

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)

2012	2013	
271	333	Kundefordringer
8 651	10 158	Kortsiktig fordring datterselskap
2 941	3 054	Leie lokaler inkl felleskostnader
110	170	Administrasjonsgodtgjørelse

Av kortsiktig fordring datterselskap utgjør TNOK 9 284 konsernbidrag. Alle transaksjoner/mellomregninger med nærstående er med datterselskap

NOTE 16 EGENKAPITAL

	NORGES SILDESALGSLAG				KONSERN
	RESERVE- FOND	FELLESEID ANDELSKAPITAL	ANNEN EGENKAPITAL	SUM EGENKAPITAL	TOTAL EGENKAPITAL
Egenkapital 31.12.2012	20 990	4 517	183 629	209 135	188 516
Egenkapitaleffekt korrigerer feil tidl. år *)	-	-	-	-	7 342
Egenkapital 01.01.	20 990	4 517	183 629	209 135	195 858

ÅRETS ENDRING I EGENKAPITAL:

Årets resultat (disponert)			8 408	8 408	5 186
Egenkapital 31.12.	20 990	4 517	192 037	217 543	201 044

*) Korrigerer er foretatt grunnet feil ved tidligere års eliminerings av interngevinst ved salg av eiendom fra Norges Sildesalgslag SA til datterselsk. Sildinvest AS (1992). Netto egenkapitaleffekt av dette utgjør MNOK 7,3. Viser i denne forbindelse også til note 6 og note 13.

NOTE 17 TAPSFOND FOR DEKNING AV EGENRISIKO

Fiskeri- og Kystdepartementet har gitt Norges Sildesalgslag tillatelse til å anvende inntil MNOK 50 av inndratte midler til et tapsfond for dekning av lagets egenrisiko ved oppgjør for salg i første hånd dersom kjøper ikke er i stand til å gjøre opp for seg. Departementet anser midlene for disponert når de er avsatt til fondet, men at midlene blir tilbakeført til inndratte midler dersom laget på et senere tidspunkt finner det riktig å redusere fondets størrelse.

Utover mindre justering i forbindelse med endelig tapsføring har fondet vært uendret i 2013. Saldo pr 31.12 er MNOK 47.

Når det gjelder øvrige inndratte midler fremkommer disse under «Annen kortsiktig gjeld».

*Derfor
et salgslag*

Fordi det gir sikkerhet
for oppgjør.

NOTE 18 FINANSIELL RISIKO

Norges Sildesalgslag har som mål å ha en god finansiell posisjon. For å oppnå dette legges vekt på en god drift, lav finansiell risikoeksponering samt forsvarlig styring av den finansielle risikoen. På de viktigste områdene styres etter policyvedtak og plan vedtatt av styret.

KREDITTRISIKO

Kredittrisiko er den vesentlige finansielle risikofaktor for Norges Sildesalgslag. Dette er risiko for at kunder ikke klarer å oppfylle sine betalingsforpliktelser i forbindelse med løpende kjøp av råstoff. Kundene er industriforetak som fryser inn - tildels fileterer og fryser inn - pelagisk fisk; i all hovedsak for eksport. Etter en betydelig konsentrasjon i næringen de siste årene, er det i dag et mindre antall større foretak som dominerer kundesiden.

Alt salg skjer på kreditt mot sikkerhet i form av bankgaranti eller kredittforsikring. Sikkerhetsdekningen er ikke 100 % og en ikke ubetydelig egenrisiko er en systematisk følge.

Styret har vedtatt kredittpolicy og gode overvåkningsrutiner er etablert.

MARKEDSRISIKO I KAPITALMARKEDER

Tradisjonelt har Norges Sildesalgslag hatt en betydelig likvid formue, forvaltet etter langsiktig investeringsstrategi og plasseringsrammer for de ulike verdipapirklasser - vedtatt av styret. En endring av kundenes betalingsbetingelser i 2010 medførte betydelig endring i arbeidskapitalsituasjonen og en stor del av de langsiktige plasseringene er avvirket i løpet av 2012 og 2013. Videre avvikling vil fortsatt ta noe tid og en viss markedsrisiko er inntil videre til stede.

MARKEDSRISIKO PELAGISK RÅSTOFF

Norges Sildesalgslags driftsinntekter består av en %-avgift på omsetning gjennom laget. Markedsprisene kan variere vesentlig fra sesong til sesong. Likeledes vil internasjonale kvotebestemmelser for pelagiske fiskeslag påvirke volumet som omsettes. Variasjoner i driftsinntektene følger av dette.

Lagsavgiften fastsettes av årsmøtet med grunnlag i styrets budsjettunderlag.

LIKVIDITETSRISIKO

Det er en prioritert oppgave å alltid kunne tilby løpende oppgjør ved forfall til fartøy som omsetter gjennom Norges Sildesalgslag. Dette til tross for at likviditeten - som følge av lagets betalingsbetingelser. Forsinket innbetaling fra kunder er en tilleggsrisiko.

VALUTARISIKO

Landing av råstoff i utlandet skjer i noen grad i utenlandsk valuta mens de aller fleste fartøyer mottar oppgjør i NOK. Valutarisikoen avdekkes løpende med valutaterminer og er dermed dekket så langt praktisk mulig, men ikke 100 %. Systematisk spreadberegning gir løpende gevinst som kompenserer risikoen.

*Derfor
et salgslag*

Fordi det gir
riktig pris.

Kontantstrømoppstilling

NORGES SILDESALGSLAG (1000 KR)			KONSERN	
2012	2013		2013	2012
		KONTANTSTRØM FRA OPERASJONELLE AKTIVITETER		
13 488	8 421	Ordinært resultat før skattekostnad	4 499	10 481
-3 405	-686	Periodens betalte skatt	-1 719	-4 203
2 618	2 590	Ordinære avskrivninger	3 480	3 573
1 285	-4 417	Pensjonskostnad uten kontanteffekt	-4 345	1 020
676	1 551	Effekt av kursendring markedsbaserte fin.instr.	1 586	676
-	-	Tap/gevinst ved salg av anleggsmidler	-	-
-	-	Poster klassifisert som investerings- eller finansieringsaktiviteter	-	-
-68 527	206 753	Endring i kundefordringer	206 647	-68 155
-445	-7 662	Endring i leverandørgjeld	-7 722	-390
-8 462	-1 569	Endring i konsernmellomværende	-	-
107 882	21 895	Endring i verdipapirbeholdning *)	21 917	107 882
-33 702	-14 983	Endring i andre omløpsmidler og andre gjeldsposter	-6 871	-34 191
11 408	211 893	Netto kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	217 472	16 693
		KONTANTSTRØM FRA INVESTERINGSAKTIVITETER		
-	-	Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	-	-
-2 054	-1 556	Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-5 527	-2 422
569	-	Innbetalinger knyttet til finansielle anleggsmidler	-	655
-	-	Utbetalinger ved kjøp av finansielle anleggsmidler	-	-
-	-	Innbetalinger ved salg av finansielle anleggsmidler	-	-
-1 485	-1 556	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-5 527	-1 767
		KONTANTSTRØM FRA FINANSIERINGSSAKTIVITETER		
-	51	Netto endring langsiktig gjeld	51	-
-72 912	-226 634	Netto endring i kassekreditt	-226 634	-72 912
-	8 000	Utbetaling av konsernbidrag	-	-
-72 912	218 583	Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-226 634	-72 912
-62 989	-8 246	Netto endring i bankinnskudd, kontanter og lignende	-14 638	-57 986
74 126	11 137	Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr 01.01.	26 791	84 777
11 137	2 891	Beholdning av bankinnskudd, kontanter og lignende pr 31.12.	-12 153	26 791

* Lagets plasseringer i finansmarkedet er klassifisert under operasjonelle aktiviteter

Revisjonsberetning 2013

KPMG AS
Postboks 4 Kristenborg
Kansliveien 1
N 5822 Bergen

Telefon: +47 04083
Faks: +47 55 32 77 20
Internet: www.kpmg.no
Enterpris: 935 174 627 MVA

Til årsmøtet i Norges Sildesalgslag SA

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Norges Sildesalgslag SA, som består av selskapsregnskap, som viser et overskudd på kr 8 407 749, og konsernregnskap, som viser et overskudd på kr 5 186 000. Selskapsregnskapet og konsernregnskapet består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap og kontantstrømoppstilling, for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre opplysninger.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav, og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettvisende bilde. Formålet er å utføre revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omsendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige, og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter, og gir et rettvisende bilde av selskapet og konsernet Norges Sildesalgslag SA' finansielle stilling per 31. desember 2013 og av deres resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret, som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Oppnevnt

Olav	Haugland	Selvig
Åke	Ernst	Meyer
Arne	Kristiansen	Sjov
Bjørn	Lars	Sjovik
Børge	Øst	Storvick
Christen	Storvick	Storvick
Emil	Storvick	Storvick
Emil	Storvick	Storvick
Emil	Storvick	Storvick
Emil	Storvick	Storvick

KPMG AS is a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG, the Swiss Corporation ("KPMG Network") a Swiss entity.

Swiss entity: KPMG Network - member firm of the KPMG Network of independent member firms affiliated with KPMG, the Swiss Corporation ("KPMG Network") a Swiss entity.

Revisjonsberetning 2013

Revisors beretning 2013
Norges Sildesalgslag SA

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversikkelig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokførings praksis i Norge.

Bergen, 3. april 2014
KPMG AS

Tom Rasmussen
Statsautorisert revisor

Kontrollkomiteens melding 2013

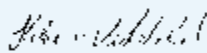
TIL ÅRSMØTET I NORGES SILDESALGSLAG

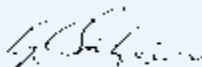
Kontrollkomiteen har i beretningsåret ført tilsyn med Norges Sildesalgslags virksomhet i samsvar med gjeldende instruks, fastsatt av årsmøtet 9. juni 2011.

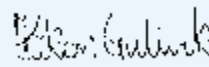
Kontrollkomiteen har i forbindelse med årsavslutningen for regnskapsåret 2013 gjennomgått årsmeldingen, årsregnskapet og revisors beretning for Norges Sildesalgslag.

Med henvisning til revisors beretning av 3. april 2014 anser Kontrollkomiteen at det fremlagte årsregnskap kan fastsettes som Norges Sildesalgslags årsregnskap for 2013.

Bergen, 10. april 2014

Helge Vikshåland

Egil Sørheim

Håkon Gullvik

Salgsutvalget

Salgsutvalget gjennomfører sitt arbeid innenfor det ansvarsområdet som er nedfelt i instruks fra lagets styre.

De viktigste områder er:

- gjennomføre prisdrøftelser og fastsette førstehåndspriser for de råstoffslag som laget omsetter
- fastsette avregningsregler og utarbeide omsetningsbestemmelser for de enkelte fiskerier
- fastsette aktuelle omsetningsreguleringer
- disponere inntrukne midler og bevilgede støttebidrag (føringstilskudd)
- gjøre fremlegg for styret med forslag om eventuelle nødvendige endringer i lagets forretningsregler
- behandle reklamasjonssaker

MINSTEPRISENE for NVG-sild, nordsjø-sild og makrell til konsum fra 2012 ble videreført ved inngangen til 2013. Likedan ble minsteprisen for lodde (samfengt) på kr 1,80 pr kg og øvrige kjøperregler for lodde i 2012 vedtatt videreført av kjøper- og fiskersiden for 2013 på et møte 17. desember 2012. På nevnte møte ble det også bestemt å videreføre minsteprisen for kolmule (samfengt) på NOK 1,80 pr kg i 2013.

Tirsdag 30. april 2013 på Gardermoen ble kjøper- og fiskersiden enige om å endre samfengtprisen for nordsjø-sild fra NOK 4,00 pr kg til NOK 4,20 pr kg med virkning fra 6. mai, mens minsteprisene for NVG-sild ble videreførte. For nordsjø-sild gjaldt nevnte minstepris frem til 14. august. På et møte i Trondheim 14. august ble det vedtatt å suspendere gjeldende minstepris for nordsjø-sild. Suspendasjonen stod frem til 30. september. Med grunnlag i at kjøper- og fiskersiden ikke kom til enighet om minstepriser for sild på et møte fredag 20. september på Gardermoen, vedtok Salgsutvalget på et telefonmøte onsdag 25. september å gjøre gjeldende nye minstepriser for nordsjø-sild fra 30. september. Minsteprisene for NVG-sild ble ikke rørt.

På møtet 14. august ble kjøper- og fiskersiden enige om å videreføre minsteprisene for makrell gjeldende fra 1. september 2012. Minsteprisen på hestmakrell (samfengt) på NOK 3,75 pr kg, som ble gjort gjeldende 12. september 2011, ble ikke endret i 2013.

I 2013 ble det ikke behov for å iverksette omsetningsreguleringer i noen fiskerier. God etterspørsel og konkurranse om råstoffet i tillegg til at de store toppene på råstoffsidene uteble må ta hovedæren for nevnte.

Med virkning fra 1. januar ble det i 2013 åpnet for at fisker og kjøper kan inngå avtaler om levering/mottak av direktehåvede enkeltfangster på inntil 50 t til konsum.

DRØFTINGENE om en mel-/oljeavtale for 2013, som ble gjennomført i desember 2012, resulterte i en avtale. Partene ble denne gang enige om, som en prøveordning, at pris oppnådd i auksjonen ikke skal etter-reguleres for

analyser av fett- og tørrstoffnivå. Fra fiskersiden har dette vært et ønske gjennom flere år. Endringen blir sett på som et positivt bidrag med hensyn til å forenkle prisingen av mel-/oljeråstoff. Videre ble ordningen med kvalitetstillegg fjernet og satsene for kvalitetstrekk skjerpet.

NSS OG KING OSCAR var enige om følgende priser på brisling til hermetikk for 2013-sesongen; NOK 6,00 pr kg (avhentet ved lås) og NOK 7,50 pr kg ved levering direkte til anlegg, mot tilsvarende NOK 5,75 pr kg og NOK 7,25 i 2012.

SALGSUTVALGET avholdt til sammen fire fysiske møter og fem telefonmøter i 2013. Totalt behandlet salgsutvalget 42 saker i 2013.

**Derfor
et salgslag**

**Fordi det gir stabile
leveranser til kjøper.**

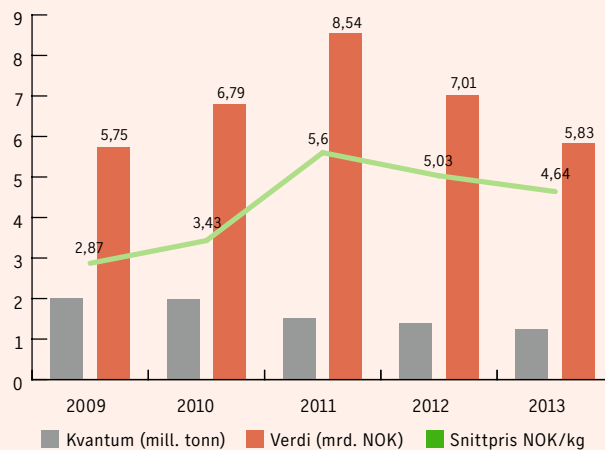
Omsetningen

Lagets samlede omsetningsverdi i 2013 ble NOK 5,83 mrd, mot NOK 7,01 mrd i 2012.

OMSATT KVANTUM, VERDI OG GJENNOMSNITTSPRIS I ÅRENE 2009–2013:

ÅR	2009	2010	2011	2012	2013
Kvantum (i 1000 tonn)	2.004	1.986	1.524	1.395	1.256
Verdi (NOK mrd)	5,75	6,79	8,54	7,01	5,83
Gjennomsnittspris (NOK pr. kg)	2,87	3,43	5,6	5,03	4,64

Av totalt omsatt kvantum ble det omsatt 149.300 t på kontrakter i 2013 fordelt med 109.900 t til konsum (hvorav 77.600 makrell og 30.300 t nordsjøsild – i hovedsak fra utenlandske fartøy) og 39.400 t til mel/olje (hvorav 22.000 t øyepål og 8.800 t kolmule – utenlukkende fra norske fartøy).

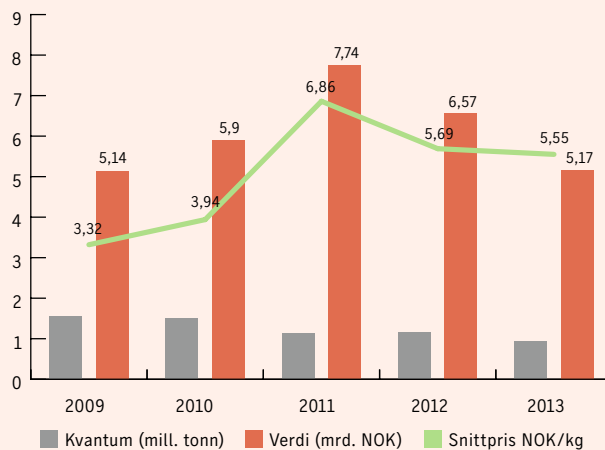
Konsumsektoren

Verdien av lagets omsetning til konsum (inkludert sjøproduksjon) var i 2013 på NOK 5,17 mrd, mot NOK 6,57 mrd i 2012.

OMSATT KVANTUM, VERDI OG PRIS I ÅRENE 2009–2013:

ÅR	2009	2010	2011	2012	2013
Kvantum (i 1000 tonn)	1.548	1.497	1.129	1.155	931
Verdi (NOK mrd)	5,14	5,9	7,74	6,57	5,17
Gjennomsnittspris (NOK pr. kg)	3,32	3,94	6,86	5,69	5,55

For NORSKE FISKERE gikk verdien av omsatt kvantum til konsum ned med NOK 1,15 mrd, fra NOK 5,40 mrd i 2012 til NOK 4,25 mrd i 2013. En reduksjon på 21 %. Omsatt kvantum gikk ned med 205.000 t, fra 1.003.000 t i 2012 til 798.000 t i 2013. I gjennomsnitt ble det oppnådd NOK 5,33 pr kg til konsum (inkludert sjøproduksjon) i 2013 mot NOK 5,39 pr kg i 2012. Det er med andre ord redusert kvantum til konsum som trekker ned omsetningsverdien for konsumsektoren.

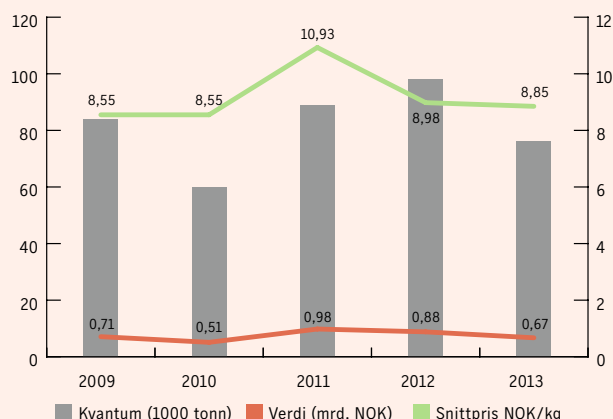

For UTENLANDSKE FISKERE gikk verdien av konsumomsetningen ned med NOK 0,26 mrd fra NOK 1,17 mrd i 2012 til NOK 0,91 mrd i 2013. Omsatt kvantum gikk ned fra 152.000 t til 133.000 t. I tillegg gikk også oppnådd gjennomsnittspris for konsumleveranser ned . Det er makrell som først og fremst bidrar til omsetningen fra utenlandske fartøyer, jfr nedenstående oversikt.

**MAKRELL I ÅRENE 2009–2013 -
UTENLANDSKE FARTØYER:**

ÅR	2009	2010	2011	2012	2013
Kvantum (i 1000 tonn)	84	60	89	98	76
Verdi (NOK mrd)	0,71	0,51	0,98	0,88	0,67
Gjennomsnitts- pris (NOK pr. kg)	8,55	8,55	10,93	8,98	8,85

Verdien av omsatt kvantum fra utenlandske fartøyer utgjorde totalt 17,7 % av lagets omsetningsverdi til konsum i 2013, mot 17,8 % i 2012 og 15,7 % i 2011.

Mel- og oljesektoren

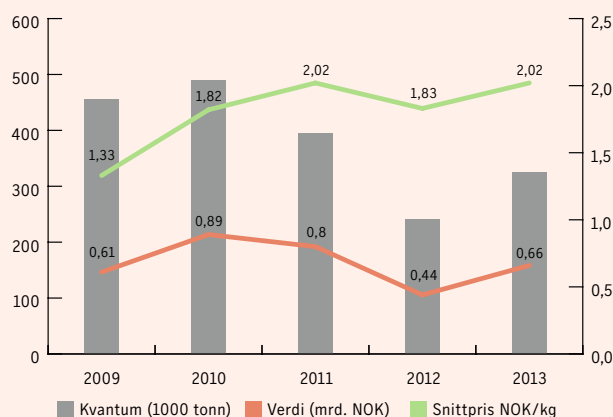
Verdien av lagets omsetning til mel/olje var i 2013 NOK 0,66 mrd mot NOK 0,44 mrd i 2012. Dette tilsvarer en økning på 50 %. Både økt kvantum og økt pris er årsaken til dette, se nedenstående tabell.

Av totalomsetningen til NSS i 2012 stod mel- og oljesektoren for 11,3 % av omsatt verdi (6,3 % i 2012) og 25,9 % av omsatt kvantum (17,2 % i 2012).

**OMSATT KVANTUM, VERDI OG PRIS
I ÅRENE 2009–2013**

ÅR	2009	2010	2011	2012	2013
Kvantum (i 1000 tonn)	456	489	395	240	325
Verdi (NOK mrd)	0,61	0,89	0,8	0,44	0,66
Gjennomsnitts- pris (NOK pr. kg)	1,33	1,82	2,02	1,83	2,02

Verdien av omsetningen til mel/olje for **NORSKE FISKERE** gikk opp med NOK 225 mill fra NOK 433 mill i 2012 til NOK 658 mill i 2013. Levert kvantum fra norske fiskere gikk opp fra 236.000 t i 2012 til 325.000 t i 2013. Norske fiskere leverte 231.000 t i Norge (198.000 t i 2012) og 94.000 t utenlands (38.000 t i 2012). Det ble ikke omsatt råstoff til mel-/oljeanvendelse fra **UTENLANDSKE FISKERE** i 2013.

**ANTALL KJØPERE MED OMSATT VERDI STØRRE ENN
NOK 50 MILL I 2012 OG 2013**

ÅR / ANVENDELSE	KONSUM	MEL/OLJE	SUM
2012	23	3	26
2013	17	4	21

De enkelte fiskeslag

I presentasjonen er det benyttet regnskapstall for fangstkvanta/fangstverdier. Tallene må derfor ikke forveksles med fangstkvanta/fangstverdier som relaterer seg til kvoteår. Omsatt fangst/omsatt verdi for det enkelte fiskeslag er identisk med tallene i Omsetningsstatistikk 2013.

Fangsttall er oppgitt i tonn (t) og avrundet til nærmeste 100 t. Fangster mindre enn 50 t er angitt med 0. Ikke registrert fangst er angitt ved tegnet "–". Tall i parentes er tilsvarende tall i 2012. Kvoter er oppgitt i tonn.

NVG-Sild

NORSKE KVOTER I ÅRENE 2009–2013:

ÅR	2009	2010	2011	2012	2013
Kvoter	1.002.230	894.630	586.197	497.142	376.757

NORSK KVOTE FORDELT PÅ FARTØYGRUPPER I 2013 OG 2012:

FARTØYGRUPPE / ÅR	2013	2012
Ringnot	174.581 t	240.276 t
Trål	32.224 t	46.924 t
Kyst	166.152 t	206.102 t
Totalt*	376.757 t	497.142 t

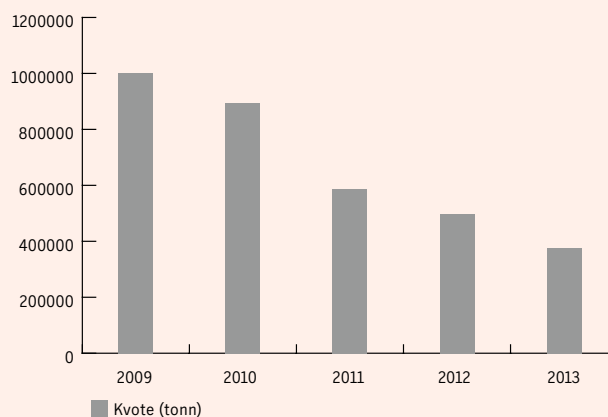
* Inkluderer forsknings- og undervisningskvote og agnkvote. Disse er på henholdsvis 3.100 t og 700 t i 2013.

FARTØYENE ble regulert med fartøykvoter/maksimalkvoter i 2013. I tillegg kunne fartøyene overfiske/underfiske gjennom en kvotefleksibilitetsordning etter nærmere kjøreregler.

NVG-SILDFISKET I 2013 foregikk i første halvdel av januar utenfor Andfjorden/Vesterålen/Lofoten. I midten av januar strakte fisket seg fra Andfjord i nord, via Lofoten til Træna i sør. I begynnelsen av februar var silda kommet til Møre. I fra midten av februar foregikk fisket i hovedsak på Møre. Senere trakk fisket sørover mot Rogaland. Låsettingsfisket i sør resulterte i kun 300 t i 2013 mot 4.400 t i 2012. Fisket i sør ble avsluttet i første halvdel av mars. Vår-/sommerfisket (mai-september) resulterte i totalt 5.000 t hvorav 2.600 t i september.

Høstsesongen kom for alvor i gang i første halvdel av oktober og fisket foregikk i oppstarten i Smutthavet/NØS når silda vandret ut av Færøysk sone og senere foregikk fisket nordøstover i Norskehavet og opp mot kysten til og med Troms fylke. Fisket pågikk tilnærmedesvis uten opphold med varierende intensitet og ukefangster. I perioden fra 7. oktober og frem til 20. desember var det kun ett døgn uten fangsttinnmelding (10. oktober).

TOTALT ble det fisket 360.900 t i 2013 mot 491.000 t i 2012. Med unntak av 500 t (1.700 t i 2012) gikk leveransene til konsum. Redusert kvantum og redusert pris (se tabell) resulterte i en verdireduksjon for NVG-sild til konsum på nærmere NOK 1,2 mrd sammenlignet med 2012.

**Derfor
et salgslag**

Fordi det gjør
sporbarhet enklere.

**GJENNOMSNITTSPRISER TIL KONSUM
(I NOK PR KG):**

FARTØYGRUPPE / ÅR	2013	2012
Kyst	4,87	5,76
Ringnot	5,42	6,53
Trål	5,24	6,24
Norske fartøyer	5,16	6,18
Utenlandske fartøyer	4,76	5,96

Låsettingsfisket resulterte i totalt 19.200 t mot 19.600 t i 2012. Landnotfartøy fisket som i 2012 3.000 t.

Utenlandske fartøy omsatte 24.200 t NVG-sild i 2013 mot 33.500 t i 2012. Verdien av utenlandske fartøyers omsetning av NVG-sild gjennom NSS i 2013 utgjorde NOK 118 mill mot NOK 197 mill i 2012.

*Nordsjøsild***NORSKE KVOTER I ÅRENE 2009-2013:**

ÅR	2009	2010	2011	2012	2013
Kvotep (i tonn)	53,4	50,955	61,155	122,53	145,033

**NORSK KVOTE FORDELT PÅ FARTØYGRUPPER
I 2013 OG 2012**

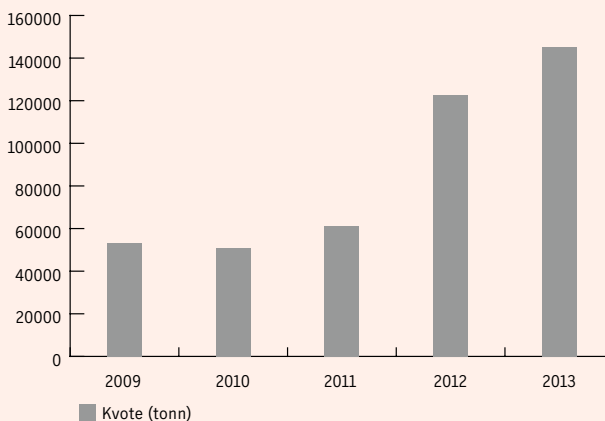
FARTØYGRUPPE / ÅR	2013	2012
Ringnot	114.891 t	96.927 t
SUK	7.333 t	6.186 t
Trål	10.066 t	8.492 t
Kyst	11.503 t	9.705 t
Totalt*	145.033 t	122.530 t

* Inkluderer forsknings- og undervisningskvote på 1.240 t i 2013

FARTØYENE ble regulert med fartøyskvoter/maksimalkvoter i 2013.

NORDSJØSILDFISKET I 2013 kom i gang i januar med 28.600 t innmeldt av ringnot- og trålfartøy. Det tradisjonelle vår-/sommersildet kom i gang i andre halvdel av mai (20.05), i tilknytning til matjessildoppstarten. Dette fisket foregikk i siste del av mai, i juni og i første del av juli. Totalt ble det innmeldt 73.600 t av norske fartøyer i denne perioden. I september og oktober var det kun mindre fangster av norske fartøyer. I fjerde kvartal ble det derimot fisket nærmere 42.000 t av norske fartøyer.

TOTALT fisket norske fartøyer 144.800 t i 2013 mot 119.100 t i 2012. Med unntak av 9.500 t (13.100 t i 2012) gikk leveransene til konsum. Nordsjøsild registrert til matjes ble 15.500 t i 2013 (13.500 t i 2012), hvorav 9.200 t i Norge (9.400 t i 2012) og 6.300 t i Danmark (4.100 t i 2012). I tillegg er det levert sild til matjes, både i Norge og Danmark, som ikke er nærmere spesifisert på slutt-seddelen. En egen fremvisningsauksjon for matjessild i Egersund ble også arrangert i 2013.

*Derfor
et salgslag*

Fordi det fungerer.

OMSETNINGSVERDIEN for nordsjøsild til konsum for norske fiskere gikk opp med NOK 50 mill, fra NOK 536 mill i 2012 til NOK 586 mill i 2013. Årsaken til økningen var at leveransene til konsum gikk opp med 31.500 t til 137.400 t i 2013. Gjennomsnittsprisen gikk ned (se tabell).

GJENNOMSNIITSPRISER TIL KONSUM (I NOK PR KG):

FARTØYGRUPPE / ÅR	2013	2012
Kyst	4,08	4,82
SUK	4,09	4,78
Ringnot	4,33	5,13
Trål	3,99	4,75
Norske fartøyer	4,27	5,07
Utenlandske fartøyer	3,52	5,28

UTENLANDSKE FARTØY omsatte totalt 30.600 t nordsjøsild i Norge i 2013 mot 16.100 t i 2012. Kvantumet på 30.600 t ble levert til konsum. Verdien av utenlandske fartøyers omsetning av nordsjøsild gjennom Norges Sildesalgslag i 2012 utgjorde NOK 108 mill mot NOK 85 mill i 2012.

Makrell

NORSKE KVOTER I ÅRENE 2009-2013:

ÅR	2009	2010	2011	2012	2013
Kvotepålegg (i tonn)	190,802	180,424	186,56	180,843	153,355

NORSK KVOTE FORDELT PÅ FARTØYGRUPPER I 2013 OG 2012

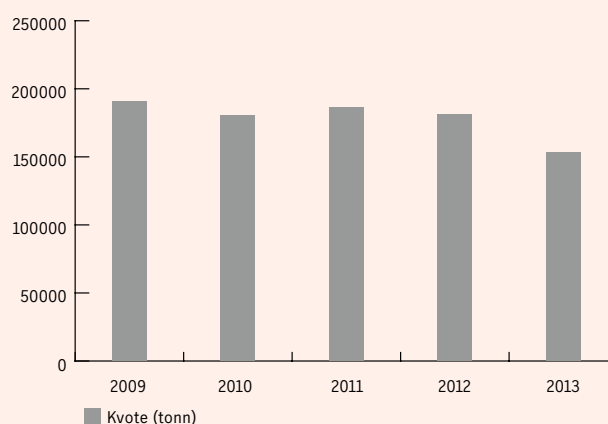
FARTØYGRUPPE / ÅR	2013	2012
Ringnot	103.734 t	122.878 t
SUK	9.389 t	11.122 t
Trål	5.890 t	6.968 t
Kyst	28.242 t	33.226 t
Totalt*	153.355 t	180.843 t

* Inkluderer forsknings- og undervisningskvote og agnkvote. Disse er på henholdsvis 4.650 t og 1.450 t i 2013.

FARTØYENE ble regulert med fartøykvoter/maksimalkvoter i 2013. I tillegg kunne fartøyene overfiske/underfiske gjennom en kvotefleksibilitetsordning etter nærmere kjøreregler.

FISKET I NORD-NORGE i 2013, i hovedsak låssettingsfiske, kom i gang i begynnelsen av juni. Fisket i 2013 resulterte i 7.800 t, en økning på ca 600 t sammenlignet med 2012 (10.800 t i 2011). Jevnt over var kjøperne fornøyd med makrellen, men mindre størrelse enn i 2012, da den var mellom 450 g – 500 g, trakk noe ned.

Høstfisket kom i gang i begynnelsen av september. Hovedfisket pågikk i september med totalt innmeldt 67.100 t (104.500 t i september 2012) og i oktober med totalt innmeldt 73.800 t (49.000 t i oktober 2012). Totalt ble det fisket 164.700 t i 2013 mot 176.000 t i 2012. Med unntak av 300 t gikk makrelleveransene til konsum i 2013.

■ Kvote (tonn)

**Derfor
et salgslag**

Fordi det gir verdens
beste ressursforvaltning.

**GJENNOMSNIITSPRISER TIL KONSUM
(I NOK PR KG):**

FARTØYGRUPPE / ÅR	2013	2012
Kyst	7,58	7,09
SUK	9,02	7,53
Ringnot	9,25	7,59
Trål	9,01	7,03
Norske fartøyer	8,87	7,45
Utenlandske fartøyer	8,87	8,98

Gjennomsnittsprisen for dorg- og harpefisket ble NOK 8,22 pr kg mot NOK 5,48 pr kg i 2012. For garnfisket makrell ble gjennomsnittsprisen NOK 19,26 pr kg mot NOK 20,33 pr kg i 2012.

Gjennomsnittsprisen for låssatt makrell ble NOK 6,82 pr kg mot NOK 8,06 pr kg i 2012.

OMSETNINGSVERDIEN for makrell gikk opp med NOK 0,15 mrd, fra NOK 1,31 mrd i 2012 til NOK 1,46 mrd i 2013. Dette skyldes økt pris fra NOK 7,45 pr kg i 2012 til NOK 8,87 pr kg i 2013. Kvantumet gikk derimot ned med 11.300 t til 164.400 t i 2013.

UTENLANDSKE FARTØYER omsatte 76.000 t makrell i 2013 mot 97.700 t i 2012. Det meste som har vært omsatt av makrell av utenlandske fartøyer på et år er 169.400 t i 2000. Leveransene gikk til konsum. Gjennomsnittsprisen til konsum var NOK 8,98 pr kg mot NOK 8,98 pr kg i 2012.

Hestmakrell

NORSK KVOTE i NØS ble satt til 54.000 t i 2013 mot 90.000 t i 2012. I tillegg kom 3.550 t i EU-sonen av Nordsjøen. Det var ingen begrensning på hva det enkelte fartøy kunne fiske.

NORSKE FARTØYER fisket totalt 6.800 t i 2013 mot 3.400 t i 2012. Hovedårsaken til det relativt svake fisket i 2013 var som i 2012 lite fisk tilgjengelig. Dette skyldes dårlig rekruttering etter 2001-årsklassen og en liten gytebestand for tiden. I perioden for det tradisjonelle direktefisket i oktober og november ble det innmeldt henholdsvis 2.300 t og 3.800 t. Fisket foregikk i hovedsak i NØS. I tillegg ble det tatt bifangster av hestmakrell i øyepålfisket, i størrelsesorden 1.000 t.

Av kvantumet på 6.800 t gikk 5.800 t til konsum i 2013 (3.300 t i 2012). Gjennomsnittsprisen for hestmakrell til konsum for norske fiske gikk opp fra NOK 7,09 pr kg i 2012 til NOK 7,19 pr kg i 2013.

UTENLANDSKE FARTØY omsatte 1.900 t hestmakrell til konsum til en gjennomsnittspris på NOK 7,41 pr kg i 2013 mot 700 t i 2012.

Lodde Barentshavet**NORSKE KVOTER I ÅRENE 2009-2013:**

ÅR	TAC	NORSK KVOTE
2009	390.000	233.000
2010	360.000	245.000
2011	380.000	275.000
2012	320.000	221.000
2013	200.000	119.000

**NORSK KVOTE FORDELT PÅ FARTØYGRUPPER
I 2013 OG 2012**

FARTØYGRUPPE / ÅR	2013	2012
Ringnot	82.800 t	158.832 t
Trål	13.800 t	27.408 t
Kyst	18.400 t	29.760 t
Totalt*	119.000 t	221.000 t

* Inkluderer forsknings- og undervisningskvote på 4.000 t i 2013

FARTØYENE ble regulert med fartøyskvoter/maksimalkvoter i 2013. For å kunne delta i fisket måtte fartøy i trål- og kystgruppen være skriftlig påmeldt til Norges Sildesalgslag innen 6. januar.

FØRSTE INNMELDING fra fisket kom 26. januar (31. januar i 2012). Fisket pågikk frem til 15. mars. Hovedtyngden av fangstene ble tatt i februar med 78.000 t innmeldt.

TOTALT fisket norske fartøyer 120.800 t i 2013 mot 227.900 t i 2012. Av kvantumet på 120.800 t gikk 58.800 t til konsum (inkludert 2.400 t sjølproduksjon) og 62.000 t til mel-/oljeanvendelse i 2013. For 2012 var tilsvarende tall 121.800 t til konsum og 102.700 t til mel-/oljeanvendelse.

I GJENNOMSNIIT ble det oppnådd NOK 2,20 pr kg i 2013 (inkludert sjølproduksjon) mot NOK 1,88 pr kg i 2012. Omsetningsverdien av konsumleveransene gikk ned med NOK 93 mill sammenlignet med 2013. Gjennomsnittsprisen for levering til mel-/oljeanvendelse ble NOK 2,14 pr kg mot NOK 1,57 pr kg i 2012.

Lodde-Jan Mayen

Norsk kvote for vintersesongen 2013 ble satt til 71.711 t, hvorav 42.071 t i islandsk økonomisk sone (IØS). Det ble ikke åpnet for loddefiske sommeren/høsten 2012. Dette var også situasjonen sommeren/høsten 2013.

Fartøyene ble vinteren 2013 regulert med maksimalkvoter basert på «universalnøkkelen». Norges Sildesalgslag administrerte utseiling til fisket og innseiling til IØS.

Vinterloddefisket 2013 startet med de første innmeldingene den 19. januar. Fisket pågikk i IØS med varierende intensitet frem til norske fartøy måtte forlate IØS den 15. februar. Totalt fisket norske fartøy 40.600 tonn, hvorav 32.400 tonn til konsum og 8.200 tonn til mel/olje. Tilsvarende tall for vinterfisket i 2012 var 46.200 tonn, hvorav 4.300 tonn til konsum og 41.900 tonn til mel/olje.

Omsetningsverdien av konsumfisket ble på NOK 93 mill i 2013 mot 10 mill i 2012. I gjennomsnitt ble det oppnådd

NOK 2,84 pr kg til konsum mot NOK 2,23 pr kg i 2012. Stor størrelse på lodda (35–40 stk pr kg) er en viktig grunn til den relativt gode prisen i 2013. For mel/olje ble omsetningsverdien NOK 19 mill i 2013 mot NOK 71 mill i 2012. Gjennomsnittsprisen til mel/olje ble NOK 2,31 pr kg i 2013 mot 1,69 pr kg i 2012.

Kolmule

NORSK KVOTE I 2013 OG 2012

	2013	2012
Norsk disponibel kvote	189.132 t	118.614 t
- hvorav Kolmuletrål	144.793 t	88.540 t
- hvorav Pelagisk- og Nordsjøtrål	40.839 t	26.574 t
- hvorav Forskning/Undervisning	2.000 t	2.000 t
- hvorav Bifangst	1.500 t	1.500 t

KOLMULETRÅL og Pelagisk- og Nordsjøtrål var regulert med fartøyskvoter i 2013. I tillegg var det adgang til kvotefleksibilitet på fartøynivå for første gang i 2013.

FISKET kom i gang i EU-sonen 8. februar (3. februar i 2012). Fisket i internasjonalt farvann kom i gang i midten av februar. Hovedtyngden av fisket foregikk i februar, mars og april. I februar og mars ble det totalt innmeldt 161.000 t. I hovedsak foregikk fisket i EU-sonen med 128.400 t. I internasjonalt farvann ble det fisket 56.200 t. Totalt ble det fisket 195.300 t. Fangstene til konsum ble i hovedsak levert til Killybegs i Irland.

OMSETNINGSVERDIEN av kolmulefisket til konsum gikk ned fra NOK 258 mill i 2012 til NOK 71 mill i 2013. Årsaken til nedgangen var både reduserte leveranser og redusert pris. Kvantumet gikk ned fra 101.600 t i 2012 til 34.800 t i 2013, mens prisen gikk ned fra NOK 2,54 pr kg i 2012 til NOK 2,03 pr kg i 2013.

For leveranser til mel/olje gikk omsetningsverdien opp fra NOK 29 mill i 2012 til NOK 319 mill i 2013. Økt kvantum fra 15.900 t til 160.200 t i tillegg til økt gjennomsnittspris fra NOK 1,82 pr kg til NOK 1,99 pr kg forklarer økningen.

Tobis

NORSK KVOTE i NØS ble satt til 20.000 t i 2013. Fisket måtte foregå fra 23. april til 23. juni innenfor nærmere angitte områder. I tillegg kunne norske fartøyer fiske 22.450 t i EU-sonen.

DE FØRSTE innmeldingene fra tobisfisket kom fra EU-sonen den 2. mai (23. april i 2012). Hovedtyngden av fangstene ble tatt i mai med totalt innmeldt 22.300 t. Siste innmelding fra fiskeriet kom 22. juni. Totalt fisket norske fartøyer 30.400 t tobis i 2012 mot 42.500 t i 2012. I EU-sonen ble det fisket 21.400 t.

TOBISLEVERANSENE gikk i sin helhet til mel/olje i 2013. I gjennomsnitt ble det oppnådd NOK 2,19 pr kg mot NOK 2,10 pr kg i 2012.

Øyepål

NORSK KVOTE ble satt til 137.000 t i NØS i 2013. Fisket måtte foregå i perioden fra 1. april til 31. oktober. I tillegg hadde Norge adgang til å fiske 20.000 t i EU-sonen. Fisket var regulert med maksimalkvoter.

ØYEPÅLFISKET kom i gang i begynnelsen av april. Fisket foregikk fra oppstarten med månedsfangster varierende fra 4.000 t i april til 12.600 t i november. I november foregikk fisket i EU-sonen, jfr. ovennevnte, og EU-kvoten ble oppfisket. Totalt ble det fisket 47.100 t øyepål av norske fartøyer i 2013.

GJENNOMSNIITSPRISEN for øyepål til mel-/oljeanvendelse i 2013 ble NOK 1,80 pr kg mot NOK 2,30 pr kg i 2012.

Havbrisling

NORSK KVOTE i EU-sonen var på 10.000 t i 2013. I NØS var det ikke tillatt å fiske. For øvrig var det forbud mot å fiske i perioden fra 1. april til 31. juli. Ringnotfartøy, i tillegg til pelagisk trål- og nordsjøtrålfartøy, kunne delta. Fartøyene var regulert med maksimalkvote. Fartøy måtte melde utseiling til Norges Sildesalgslag.

VINTERFISKET resulterte i kun en fangst. Høstfisket ble heller ingen suksess, kun 1.690 t innmeldt av 10 fartøyer.

TOTALT ble det fisket 1.700 t, hvorav 1.200 t til konsum og 4.00 t til mel/olje. I gjennomsnitt ble det oppnådd NOK 3,59 pr kg til konsum og NOK 1,63 pr kg for levering til mel-/oljeanvendelse i 2013.

Kystbrisling

NORSK KVOTE i Skagerrak ble satt til 3.120 t i 2013. Fisket er ikke kvoteregulert i andre områder. Fiskeridirektoratet dispenserte for et begrenset fiske til fersk- og ansjosanvendelse i januar i Oslofjorden og i Rogaland.

Det tradisjonelle prøvefisket i fjordene på Vestlandet ble gjennomført i månedskiftet juli/august. Brislingfisket til hermetikkanvendelse ble åpnet i Rogaland 19. august. Senere ble også andre fjorder åpnet. Fiske på stor brisling kunne foretas etter utløpet av fredningsperioden, dvs etter 31.07. Fartøyene måtte imidlertid kontakte NSS før fangsting med tanke på å forsikre seg om at det var omsetningsmuligheter for fangstene.

VINTERFISKET etter stor brisling resulterte i totalt syv innmeldte fangster fra Oslofjorden på til sammen 135 t. To fartøyer deltok. Fangstene ble i hovedsak levert til Sverige. Hermetikkfisket kom i gang 19. september, i Sognefjorden. I 2013 ble det kun fisket kystbrisling til hermetikk i Sognefjorden. Kun tre fartøyer deltok i dette fisket som pågikk frem til 13. november. Høstfisket etter stor brisling, som tradisjonelt foregår i Oslofjorden, kom i gang med første fangst 15. oktober. To fartøyer deltok under fisket i Oslofjorden og relativ god tilgjengelighet og i særdeleshet stor fisk preget fisket (35 stk pr kg).

Siste innmelding fra fisket kom 11. desember. Totalt ble det fisket 700 t under høstfisket. Fangstene ble levert til Sverige i hovedsak til rundfrysing.

VERDIEN av kystbrislingfisket i 2013 ble 7,0 mill mot 6,0 mill i 2012.

FORDELINGEN PÅ ANVENDELSE I 2013 OG 2012:

ANVENDELSE / ÅR	2013	2012
Hermetikk	400 t	600 t
Krydring, røking og rundfrysing	800 t	500 t
Mel/Olje	-	100 t
Utkast	0 t	0 t
Totalt	1.300 t	1.200 t

FORDELINGEN PÅ DISTRIKT I 2013 OG 2012:

OMRÅDE / ÅR	2013	2012
Oslofjorden med Øst- og Vestfold	800 t	500 t
Telemark med Ø. & V. Agder	-	-
Rogaland	-	0 t
Hardanger / Sunnhordland	-	200 t
Sognefjorden	400 t	100 t
Nordfjord	-	400 t
Møre og Romsdal	-	-
Trøndelag	-	-
Totalt	1.300 t	1.200 t

Derfor et salgslag

Fordi det gjør det enklere
å lage fangstsertifikater.

Kontroll

Kontrollavdelingen i Norges Sildesalgslag har i 2013 hatt en omrokering i bemanningen. Kontrollsjef Lena Brungot har gått ut i permisjon fra 01.11.2013 for å jobbe i Nærings- og Fiskeridepartementet og ny kontrollsjef, Gustav Sæter, tiltrådte i november. I den forbindelse så ble det ansatt ny kontrollør som vikar for kontrollsjef. Ved utgangen av året har kontrollavdelingen 5 kontrollører, kontrollsjef inkludert.

Kontrollarbeidet har som formål å se til at lover og forskrifter, forretningsregler, omsetningsbestemmelser og rundskriv som regulerer de pelagiske fiskerier overholdes. Avdelinger som er involvert i kontrollarbeidet er kontrollavdelingen, salgsavdelingen, faktura- og avregningsavdelingen og IT-avdelingen.

Kontroller har fokus på de forretningsmessige forhold som gjelder for markedsplassen og de offentlige bestemmelser som omhandler forvaltning og ressursuttak.

Norges Sildesalgslag deltar også i arbeid med Nasjonal Strategisk Risikovurdering, og vi samarbeider med Fiskeridirektoratet, Kystvakta og de andre fiskesalgslag i Norge

KONTROLL VED INNMELDING

Svært mye av den informasjonen som registreres ved innmelding av fangst, er knyttet til opplysninger som er nødvendig for å kunne kontrollere og holde oversikt med forhold nedfelt i forskrifter om utøvelse av det enkelte fiskeri: Økonomisk sone, kvotesone, fartøy, fartøygrupper, merkereregister m.m. Øvrige viktige registreringer er naturligvis art, kvantum og redskap.

Innmeldingsdata oversendes rutinemessig til Fiskeridirektoratet fortløpende. Alle fangster skal innmeldes til Norges Sildesalgslag, med unntak av de som er fisket med garn eller dorg.

FYSISK KONTROLL VED LANDING

Norges Sildesalgslags kontrollører har i 2013 gjennomført 591 kontroller mot 580 antall kontroller i 2012. Kontrollørene har prioritert kontroll på konsumfangster som makrell, NVG-sild, nordsjø-sild, lodde, hestmakrell, brisling og kolmule. Det ble også prioritert å ha kontrollører til stede i Egersund-området i forbindelse med matjes auksjon/kontroller, og ved levering av makrell fra dorge flåten.

Fysisk kontroll ved landing av fangster til mel- og oljeproduksjon har ikke vært i 2013 prioritert fra sildelaget side. Kontrollørene har i 2013 vært involvert i saker hvor det er blitt reklamert fra kjøper når det gjelder råstoffkvalitet. Kontrollørene har bistått salgsleder ved 32 reklamasjoner i 2013, mot 42 reklamasjoner i 2012.

Totalt ble det kontrollert 136 361 729 kg av landet kvantum beregnet til konsum. Samarbeidet med Fiskeridirektoratet

og Justervesenet har i 2013 fungert godt.

De færreste kontrolloppdrag medfører anmerkninger til fartøy eller anlegg. De forhold som våre inspektører påpeker blir tatt til følge av fiskere og kjøpere umiddelbart.

Gjennom året deltok kontrollavdelingen på samarbeidsmøter med Kystvakten og Fiskeridirektoratets regionskontorer i Sør, Vest og Nord.

Kontrollavdelingen vil også ha økt kontroll og fokus med makrellfisket i nord.

DOKUMENTKONTROLL – SLUTTSEDLER

Dokumentkontroll av sluttsedler omfatter kontroll mot regelverk, kvoter og innmeldte data. Det gjøres vedtak ved fangst over kvote, ulovlig bifangst og evt. andre forhold som går inn under lagets vedtakskompetanse. Andre brudd på regelverk som oppdages i kontrollen, oversendes Fiskeridirektoratet for videre behandling.

RAPPORTERING TIL OFFENTLIGE MYNDIGHETER

Norges Sildesalgslag har en sentral oppgave som leverandør av informasjon til Fiskeridirektoratet, og det legges ned et betydelig arbeid både når det gjelder fangstdata og systematisert informasjon som leveres etter behov. Fiskeridirektoratet med tilhørende etater har også leseadgang direkte hos Norges Sildesalgslag til innmeldinger, sluttsedler og auksjon.

I samsvar med inndragningsforskriften rapporteres inntrukket beløp pr. hjemmel og hvordan disse er disponert til Fiskeri- og Kystdepartementet pr. 1. april hvert år.

Kontinuerlig vedlikehold av kvoterettigheter på fartøynivå

Slutt- og landingssedler følges opp mot tildelte kvoter i nåtid. Eierskifter, rettighetsendringer og struktureringer stiller store krav til oppfølging for å kunne vise korrekt restkvote til enhver tid. Det er viktig at den enkelte fisker holder seg oppdatert om gjeldende regelverk og egen kvote før fisket starter.

RISIKOVURDERING OG UTARBEIDELSE AV KONTROLLRUTINER

En ordinær kontroll omfatter vanligvis parameterne nedenfor;

- Kontroll av art
- Sortimentsprøver (om de utføres og hvor mange prøver som tas)
- Kontroll av vekter (plomberinger, display)
- Utkast (veid og kommet på sluttseddel)
- Bifangst (veid og kommet på sluttseddel)
- Sluttseddel og/eller landingsseddel (at korrekt kvantum og sortiment er kommet på, at utkast og bifangst er korrekt registrert og at det er kryssset av for vår tilstedeværelse).

Markedet for pelagiske fiskeslag i 2013

Eksporttallene for 2013 viser en samlet pelagisk konsumeksport (sild, makrell, lodde og hestmakrell) på vel 6,4 milliarder kroner, en nedgang på ca. 1 milliard sammenlignet med året før, og 2 milliarder i forhold til 2011. Pelagisk hadde dermed en betydelig nedgang, mens eksporten av norsk sjømat generelt gikk opp 17 % og satte ny rekord med en samlet eksportverdi på vel 61 milliarder kroner. Den pelagiske andelen har dermed sunket fra 16 % i 2011 til 10,5 % i 2013. Laks har i samme periode hatt en vekst i eksportverdi på over 36 %.

Med utgangspunkt i at mer enn 930.000 tonn pelagisk fisk er omsatt til konsum gjennom Norges Sildesalgslag i løpet av 2013, tilsvarer pelagisk fangst ca. 3,7 milliarder pelagiske måltider (= 250 g fisk/måltid), eller mat til 10 millioner mennesker hver dag.

SILD

Årsstatistikken fra Sjømatrådet viser at det i 2013 totalt ble eksportert 332.000 tonn sild, en volumnedgang på 15 % fra året før. Snittprisen på sild sett under ett ble kr. 9,32 mot 10,68 i 2012. Går vi tilbake til 2010 var snittprisen kr. 5,53.

Det ble ikke bare en volumnedgang i 2013. Også verdimessig sank sildeeksporten med hele 26 % i forhold til året før. Vi har altså hatt mindre sild og likevel lavere priser. Årsaken ligger i økt konkurranse fra nordsjøside og andre sildenasjoner.

Av volumet fordelte 210.600 tonn seg til rundsild og 101.100 tonn til filet.

Prisene har som nevnt gått ned i 2013 både for rundsild og filet. Snittprisen for rundsild gjennom 2013 lå på kr. 7,28 mot 7,91 i 2012. For filet lå snittet på kr. 12,18 sammenlignet med kr. 14,37 i 2012.

De største markedene for rundsild målt i verdi var i 2013 EU27, Russland og Ukraina. For filet var også EU27 størst, fulgt av Russland og Hviterussland om vi holder enkeltstater i EU utenfor.

MAKRELL

Totalt ble det eksportert 249.300 tonn makrell i 2013, mot 275.100 tonn i 2012. Snittprisen gjennom året var kr. 11,55 sammenlignet med kr. 10,93 i 2012. Prisoppgangen kompenserte likevel ikke for volumnedgangen (minus 9 %), slik at samlet eksportverdi gikk ned med 4 %.

De største markedene målt i verdi for makrell i 2013 var Japan, fulgt av Kina, mens EU27 havnet på en tredjeplass. Sør-Korea, Tyrkia og Russland fulgte deretter. Japan og Kina dominerte og sto for 45 % av eksportverdien i fjor og både Japan og Kina hadde dessuten en volumvekst sammenlignet med året før.

Som en kuriositet kan nevnes at Nigeria som tidvis er et betydelig marked - med store svingninger, importerte 86 % lavere makrellvolum i 2013.

HESTMAKRELL OG LODDE

Fisket etter hestmakrell var som kjent ingen stor suksess i 2013 heller, og eksporten nådde knappe 7.000 tonn mot knappe 6.000 året før. I 2011 var volumet ca. 20.000 tonn. Prisen ble i snitt noe høyere i 2013; kr. 11,21 mot 10,36 i 2012. Samlet verdi endte litt under 80 mill. kroner mot vel 60 mill. kroner i 2012. De største markedene for hestmakrell i 2013 var som i 2012, Japan og Kina fulgt av EU27.

Lodde-eksporten ble både i volum og verdi på nivå med foregående år; vel 84.000 tonn – 88.000 tonn i 2012. Prisen var noe høyere; kr. 4,36 mot 4,05 og verdien endte på vel 368 mill. kroner mot 356,5 millioner kroner i 2012. For lodde ble det også uendret markedsranking; Russland desidert først, fulgt av Kina og EU27. Deretter fulgte Ukraina, Litauen og Thailand. Japan endte på en 7. plass for lodde i 2013. Konsumet for lodde i Japan er for nedadgående.

I tillegg til konsumdelen, kommer eksport av mel og olje for vel 900 millioner kroner. Samlet pelagisk eksport står dermed for ca. 7,3 milliarder kroner – ca. en milliard lavere enn i 2012.

Eksportverdien kan holdes opp mot lagets totalomsetning som endte på 5,8 milliarder kroner.

Norges Sildesalgslag omsatte 325.000 tonn råstoff til produksjon av fiskemel og fiskeolje i 2013 og førstehåndsverdien ble på knappe 660 mill. kroner.

**Derfor
et salgslag**

**Fordi det gir verdens
mest effektive
markeds plass.**

Informasjon

Nett og mobil er suveren som kilde til informasjon fra pelagisk fiskeri. I løpet av 2013 ble det til sammen sett på over 11 millioner sider på sildelaget.no

Applikasjonen som nå er tilgjengelig både i AppStore og GooglePlay er svært mye brukt for å holde seg oppdatert på siste nytt.

Trafikken på nettsidene følger takten i fisket. Vi ser at de mest hektiske fiskeriperiodene også er tiden for å lese mer, hente ut statistikk og prisinformasjon fra både internett og ekstranett.

Facebook er også en kanal som er i vekst. Våre 2700 faste følgere gjør at saker som blir publisert til Facebooksiden får god spredning.

Sildelaget har også en profil på Twitter der 450 organisasjoner og interessenter følger de saker vi deler.

FRA PC TIL MOBIL

Der vi tidligere bare brukte datamaskiner til å hente og lese informasjon på, ser vi nå at både nettbrett og mobiltelefoner er sentrale og viktige redskap som stadig øker. Over 30 % av all trafikk på sildelaget.no er via en mobiltelefon eller ett nettbrett.

BILDER ER POPULÆRT

Ikke alt på sildelaget.no er bare nyttig og nødvendig for fisket. I 2013 var billedserier det som var mest lest på nett. Til sammen hadde vi 15 billedserier, og til sammen hadde disse 730.000 visninger gjennom hele året.

UTENLANDSKE BRUKERE

Av den totale bruken av våre tjenester på nett er 12 % av brukerne utenfor Norge. De fleste av brukerne er fra Storbritannia og Irland med 3,4 % av brukerne. Også Danmark er godt representert med 3 % av utenlandsk trafikk. Til sammen har vi i løpet av hele 2013 registrert brukere fra 131 ulike land.

ANDRE AKTIVITETER

Som en del av miljøtiltakene støtter Norges Sildesalgslag miljøarbeid som har rent hav i fokus. I 2013 har vi deltatt på ulike arrangement langs kysten med økonomisk støtte og informasjon. Dette gjelder for eksempel sildebord, årsmøter og konferanser. Det største enkelttiltaket er bidrag til «Fiskesprell» som sammen med de andre salgslagene, Sjømatrådet og flere departement skal bidra til at barn og unge får kjennskap og kunnskap om sjømat.

Deltakelse i Norges Sjømatråd sine markedsgrupper for pelagisk og i Norge inngår som en del av markedsarbeidet.

*Derfor
et salgslag*

**Fordi det sikrer
åpenhet – for alle.**

Omsetningsstatistikk 2013

Omsetningsstatistikken for 2013 vil bli endret/korrigert i løpet av 2014 og er således ikke endelig. Justeringer av omsetningsstatistikken for tidligere år er vist som egen linje.

Norske fartøyer, levert i Norge:	MEL/OLJE			KONSUM			SJØLPROD.			TOTALT		
	Fiskeslag	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)
NVG-sild	355 750	1 832 971	5,15	459	1 052	2,29	1 074	5 238	4,88	357 282	1 839 261	5,15
Nordsjøisild	113 448	471 797	4,16	9 065	19 696	2,17				122 512	491 493	4,01
Makrell	160 600	1 426 650	8,88	344	826	2,40				160 944	1 427 475	8,87
Hestmakrell	5 799	41 710	7,19	983	2 159	2,20	12	73	6,30	6 793	43 942	6,47
Lodde - Barentshavet	56 014	123 726	2,21	50 317	103 751	2,06	2 383	4 981	2,09	108 714	232 458	2,14
Lodde - Barentsh. faks				587	1 042	1,77	26	85	3,26	613	1 126	1,84
Lodde - Jan Mayen	30 311	85 981	2,84	4 074	7 752	1,90	1 014	3 848	3,79	35 399	97 581	2,76
Kolmule	405			84 635	164 643	1,95	853	2 485	2,91	85 893	167 128	1,95
Tobis	1			30 266	66 320	2,19				30 267	66 320	2,19
Øyepål	72			45 966	82 526	1,80				46 038	82 526	1,79
Kystbrisling	550	3 342	6,08							550	3 342	6,08
Havbrisling	1 237	4 441	3,59	433	704	1,63				1 670	5 145	3,08
Diverse fisk	368	0		3 808	7 142	1,88				4 176	7 142	1,71
Totalt:	724 554	3 990 617	5,51	230 936	457 613	1,98	5 361	16 709	3,12	960 851	4 464 939	4,65

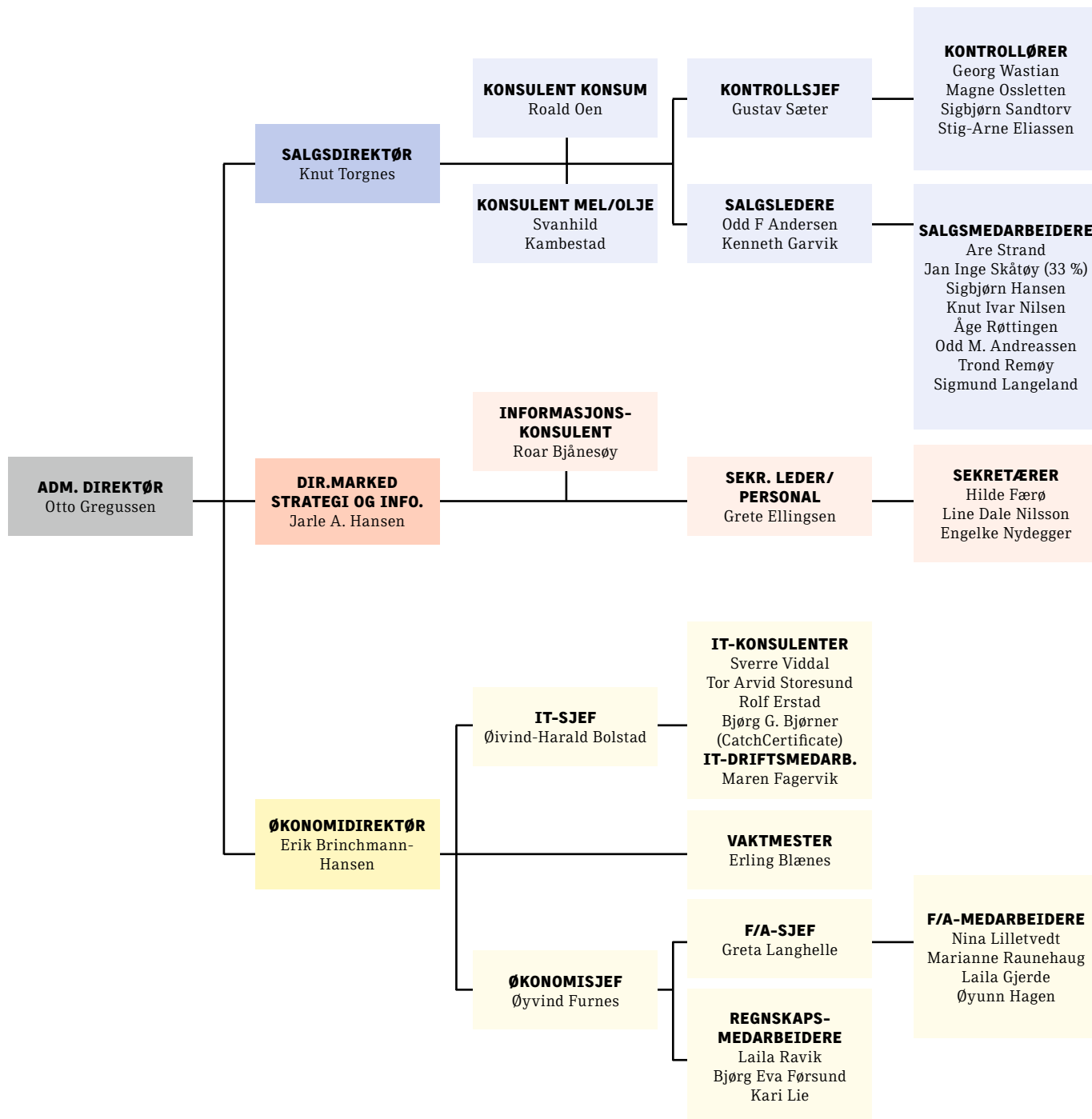
Norske fartøyer, levert i utlandet:	MEL/OLJE			KONSUM			SJØLPROD.			TOTALT			
	Fiskeslag	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg
NVG-sild	4 420	26 181	5,92								4 420	26 181	5,92
Nordsjøisild	23 928	114 392	4,78	448	1 027	2,29					24 376	115 420	4,73
Makrell	3 756	31 000	8,25								3 756	31 000	8,25
Lodde - Barentshavet	294	618	2,10	11 685	29 243	2,50					11 980	29 861	2,49
Lodde - Barentsh. press/kutt				1 135	2 242	1,98					1 135	2 242	1,98
Lodde - Jan Mayen	1 050	3 018	2,88	4 155	11 229	2,70					5 204	14 246	2,74
Kolmule	33 537	68 124	2,03	75 561	154 382	2,04					109 099	222 506	2,04
Tobis				180	369	2,05					180	369	2,05
Øyepål	24	22	0,92	1 009	1 974	1,96					1 033	1 996	1,93
Kystbrisling	714	3 696	5,18								714	3 696	5,18
Diverse fisk	7	5	0,84	83	168	2,02					90	174	1,93
Totalt:	67 729	247 056	3,65	94 257	200 634	2,13	-	-	-	161 985	447 691	2,76	

Utenlandske fartøyer, levert i Norge:	MEL/OLJE			KONSUM			SJØLPROD.			TOTALT			
	Fiskeslag	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg
NVG-sild	22 202	105 580	4,76					2 043	12 033	5,89	24 245	117 613	4,85
Nordsjøisild	30 129	105 662	3,51								30 129	105 662	3,51
Makrell	74 446	660 161	8,87					852	5 961	7,00	75 298	666 123	8,85
Hestmakrell	1 856	13 751	7,41								1 856	13 751	7,41
Lodde - Barentshavet											-	-	-
Kolmule	45							279	559	2,00	324	559	1,73
Tobis											-	-	-
Øyepål	48										48	-	-
Diverse fisk	79										79	-	-
Totalt:	128 804	885 153	6,87	-	-	-	-	3 174	18 554	5,85	131 977	903 707	6,85

Utenlandske fartøyer, levert i utlandet:	MEL/OLJE			KONSUM			SJØLPROD.			TOTALT			
	Fiskeslag	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg
Nordsjøisild	510	2 102	4,12								510	2 102	4,12
Makrell	702	6 647	9,47								702	6 647	9,47
Kolmule	5	4	0,90								5	4	0,90
Diverse fisk	5	5	0,90								5	5	0,90
Totalt:	1 222	8 758	7,17	-	-	-	-	-	-	-	1 222	8 758	7,17

Totalt:	MEL/OLJE			KONSUM			SJØLPROD.			TOTALT		
	Fiskeslag	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)	kr / kg	Tonn	Omsatt (1000 kr)
NVG-sild	382 371	1 964 731	5,14	459	1 052	2,29	3 117	17 271	5,54	385 946	1 983 055	5,14
Nordsjøisild	168 014	693 952	4,13	9 513	20 724	2,18	-	-	-	177 527	714 676	4,03
Makrell	239 504	2 124 458	8,87	344	826	2,40	852	5 961	7,00	240 700	2 131 245	8,85
Hestmakrell	7 654	55 461	7,25	983	2 159	2,20	12	73	6,30	8 649	57 693	6,67
Lodde - Barentshavet	56 308	124 344	2,21	62 002	132 993	2,14	2 383	4 981	2,09	120 693	262 318	2,17
Lodde - Barentsh. faks	-	-	-	587	1 042	1,77	26	85	3,26	613	1 126	1,84
Lodde - Barentsh. press/kutt	-	-	-	1 135	2 242	1,98	-	-	-	1 135	2 242	1,98
Lodde - Jan Mayen	31 360	88 998	2,84	8 229	18 981	2,31	1 014	3 848	3,79	40 603	111 827	2,75
Kolmule	33 992	68 129	2,00	160 197	319 025	1,99	1 132	3 044	2,69	195 320	390 198	2,00
Tobis	1	-	-	30 446	66 688	2,19	-	-	-	30 447	66 688	2,19
Øyepål	144	22	0,15	46 975	84 500	1,80	-	-	-	47 119	84 522	1,79
Kystbrisling	1 263	7 038	5,57	-	-	-	-	-	-	1 263	7 038	5,57
Havbrisling	1 237	4 441	3,59	433	704	1,63	-	-	-	1 670	5 145	3,08
Diverse fisk	459	10	0,02	3 892	7 310	1,88	-	-	-	4 351	7 321	1,68
Totalt:	922 308	5 131 584	5,56	325 193	658 247	2,02	8 534	35 263	4,13	1 256 036	5 825 094	4,64
Justering av tidligere år											466	
Totalt:											5 825 561	

Organisasjonen pr. 1. mai 2014

I PERMISJON:
Tor Odd Torkellsen
Lena Brungot

Norges Sildealgslag SA

Postboks 7065
N-5020 Bergen

Besøksadresse: Slottsgaten 3

Tlf: +47 55 54 95 00
Faks: +47 55 54 95 55

Epost: sildelaget@sildelaget.no
www.sildelaget.no

**CLIMATE
COMPENSATED
PAPER**
www.antalis.no

